ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5498 — 25 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 9 ՄԱՐՏ 1904 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ — 21 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1321 — ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5498

درعلیه‌ده غلطه‌ده « آره‌ولك » غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » »	վեցամսեայ	70 »
» » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրութեան:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՄԵՌԵԼԱԳՈՂՆԱԼԱԿԵՐՊ…

Բառը նոր է, գիտեմ, քիչ մըն ալ, ո՛հ շատ քիչ՝ խժալուր… բայց հաւատացէք որ ես չեմ անոր կնքահայրը։

Բարեբար անձնաւորութեան մը մտքը ծնունդ առած է այդ բառին, կարգ մը պարագաներու մէջ, որոնց վրայ քիչ մը խորհրդածելը աւելորդ չպիտի ըլլայ։

Սարաֆեան Զաքար աղա անունով բարեբար մը որ մասնաւորապէս Նաւըլ Գորաւի Թաղին մէջ երախտապարտներ թողած է, անցեալներս կը փակէ երկրաւոր իրերու հետ ունեցած հաշիւը՝ դէպի Վերին Երուսաղէմ ճամբորդելու համար։

Բայց ահա խնդիր կը ծագի թէ երկինքի ո՛ր նաւահանգիստէն ճամբու պիտի դրուի այդ պատուական ուղեւորը։

Նաւըլ-Գորուցիք կ'ըսեն թէ հանգուցեալը մեր բարերարն էր, մեր եկեղեցին կը սիրէր, մեր տէրտէրին խոստովանանք կ'ըլլար, հետեւաբար պէտք է որ մե՛ր եկեղեցւոյն նաւահանգիստէն ճամբու դրուի։ Իրաւ է կ'աւելցնեն, մեր եկեղեցին պզտիկ եւ անփառունակ է, բայց վերջապէս հանգուցեալն ալ շատ թանթանա չէր սիրեր. պարզ մարդ մըն էր, եւ կ'արժէ որ պարզութեամբ ճամբու դրուի։

Սամաթիացիք սակայն՝ ո՛չ կ'ըսեն. Ի՛նչպէս ըլլայ եւ այդ տարիքոտ բարերար մարդ մը անշուք, անպաճոյճ կերպով մը ճամբու դնել։ Ասիկա սրբապղծութիւն է. մեռելը պէտք է մեր եկեղեցին բերել, մեր Ս. Գէորգը իր նմանը չունի, շքեղ է, փառաւոր է, մ՛ըղք կ'ըլլայ խեղճ մարդուն։

Եւ վերջ ի վերջոյ, իրաւունքը իրենց կը մնայ։ Կ'երեւայ թէ հանգուցեալ Զաքար աղայի ազգականներէն մէկը իրաւացի կը գտնէ Սամաթիացւոց ըսածը, եւ յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն մէջ, հանգուցեալէն արժանի հանդիսաւորութեամբ եւ շքով։

Ահա Սամաթիացւոց այս արարքն է որ «մեռելագողնալակերպ» բառին ծնունդ տուած է։

Նաւըլ-Գորուցիք հիմայ կ'ամբաստանեն Սամաթիացիները թէ իրենց մեռելը գողցած են, եւ այս առթիւ կը պարզուին կարգ մը տգեղ հաշիւներ ու նկատումներ որոնք շիտակը երբե՛ք Զաքար աղայի սէրէն դրդուած ըլլալու բնոյթը ցոյց չեն տար։

Իրենցմէ մէկը մանաւանդ, տակաւին քանի մը օր առաջ, յատկապէս այս խնդրին նուիրուած երկար յօդուածի մը մէջ, բե՛րնի ջուր բերելիք եղանակով մը շարած էր կարգ մը հետաքրքրական տողեր՝ որոնցմէ մէկ քանին կ'արժէ յիշատակել։

«Սամաթիոյ Թաղ. Խորհուրդը, անշուշտ միայն դրամական շահասիրութենէ մղուած (որովհետեւ ինք որ եւ է կապակցութիւն չունէր հանգուցեալին հետ, զուտ ծանօթութենէ մը զատ) խուլյոմեք մը իբր Բլասիէ գործածելով համոզել կուտայ հանգուցեալին հեռաւոր մէկ ազգականը, առարկելով թէ Ս. Յովհ. եկեղեցին պզտիկ է, թէ, Ս. Գէորգ տանինք եւ բացառիկ պատիւներով փայլուն ընենք յուղարկաւորութիւնը։»

Յետոյ, աւելի վարը՝

«Արդ, կը հարցնենք Թաղական էֆէնտիներուն, ի՞նչ ըրիք յուղարկաւորութիւնը փայլուն ընելու համար… չեմ հասկնար փայլուն ըսելով ի՞նչ կ'ուզէիք, միմիայն ձեր խոսխոռնամաճ ժամուն պատերը՝ հաստկեկ ձայնով կոչնակի մը հրաւէրին միացած ցոյց տալիք, ուրիշ ոչինչ… բացի կարմրուկ ոսկիներէն որոնք վաղը պիտի տանէք ձեր եկեղեցիին համար։»

Քիչ մը աւելի վարը՝

«… Սամաթիոյ Թաղ. Խորհուրդը յուղարկաւորութեան իբր ծախք՝ կ'ըսուի թէ 45 օսմ. ոսկիի լիսթա մը ցոյց կուտայ, մինչ նոյն տեսակ յուղարկաւորութիւն մը առատաձեռնօրէն վճարուելով 1700 ղրշ.ը չանցնիր։ Եթէ հաշիւը չէք գիտեր՝ կրնամ ձեզի տարիֆաները ցուցնել անձնուիրաբար։»

Շարունակելով՝ կարելի է տակաւին ալ աւելի չնաշխարհիկ քաղուածքներ ընել, բայց ի՞նչ հարկ կայ, այսքանն իսկ բաւ չէ՞։

Դառնանք խնդիրին։

Եթէ երբեք Պ. Լաբալիս ողջ ըլլար, չպիտի վարանէր ըսելու թէ երկու կողմերէն մէկը իրաւունք ունի այս խնդրին մէջ։ Բայց գործը հոն է որ, վիճաբանութեան տգեղութիւնը տրամադրութիւն չթողուր իրաւունքի տեսակէտին հետաքրքրուելու։ Այդքան լիսթաներու, տարիֆաներու յիշատակութիւնը ընդհակառակը մարդուս միտքը ուրիշ պարագաներու կը տանի, ու մտածել կուտայ թէ հասարակ շահու մը թելադրութիւններն են որ անձի մը յիշատակին ընծայուելիք յարգանքէն աւելի պատճառ դարձած են այս վիճաբանութեան։

Ի՞նչ հարկ այդ տգեղ խօսքերն ու ամբաստանութիւնները Թափելու հանգուցեալի մը վրայ՝ որ տակաւին գերեզմանին մէջն իսկ չէ հանգչած։ Այդ կարգի վիճաբանութիւն մը ապահովաբար ո՛չ հանգուցեալին պատուաբեր պիտի ըլլար, ո՛չ յարուցանողներուն, ոչ ալ նոյն իսկ այն հասարակութեան՝ որուն ծոցին մէջ տեղի կ'ունենայ։

Շեշտելիք միակ կէտը այս խնդրին առթիւ, մասնաւորապէս կանոնագրով մը իւրաքանչիւր Թաղի մեռելի իրաւունքին սահմանման պէտքն էր, պէտք մը՝ որուն վրայ անցողակի ծանրացած ալ էր վերայիշեալ յօդուածագիրը, եւ որ միակ նիւթը պէտք է կազմէր իր գրածին։

Տարի մը առաջ ալ Սկիւտարի մէջ նմանօրինակ խնդիր մը յուզուեցաւ երկու Թաղերու միջեւ, եւ կրկին այս տգեղութիւններն է որ պարզուեցան փոխադարձաբար։ Վաղը կրնայ ուրիշ Թաղի մը մէջ ծագիլ եւ միեւնոյն անախորժ հետեւանքը ունենալ։

Մասնաւոր կանոնագիր մը, սակայն, միանգամ ընդ միշտ կրնայ վերջ տալ այս անճոռնի գայթակղութիւններուն։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃԻ ԽՕՍՔԵՐ

Ի ՆՊԱՍՏ…

Ամէն անգամ որ Թատրոններու դուռը կամ շիտակ ճամբան տախտակամածերու վրայ փակցուած, պէսպէս գոյներով, գնչուն «չալվար» յիշեցնող ազդեր կը տեսնեմ, որոնք խոշոր գրերով ներկայացուելիք խաղին անունը կը ծանօթացնեն, եւ միանգամայն կը հասկցնեն հասարակութեան թէ ներկայացումը ի նպաստ դերասաններէն մէկուն է, որ անպատճառ այդ պարագային տաղանդաւոր կ'ըլլայ, կամ երիտասարդ, եւ կամ բազմորդի, չեմ գիտեր գաղափարներու զուգորդութեան ո՛ր օրէնքով, միտքս կ'իյնան այն բոլոր աղերսանքները, զորս կը գրեն երեք հարիւր ղրշ.նոց վարժապետները, տարին քանի մը անգամ, acte de présence ընելու պէս, ամսականի յաւելում խնդրելու համար։

Ասոնցմէ, վարժապետէն ու դերասանէն ո՛վ աւելի շահաւոր կ'ըլլէ. հիմա կը տեսնենք։

Վարժապետը, իր խնդրանքները կուտայ Պատուարժան Հոգաբարձութեան կամ Թաղականութեան, որ հարիւրին հարիւր կարեւորութիւն չտար անոր. եւ սա կ'ըլլայ որ Պատուարժան քարտուղարը, տրամադրելի Թուղթ կ'ունենայ հաշիւ ընելու, եւ գիտէ՞ք ինչ հաշիւներ. հաշիւները թէ որքա՛ն պէտք է զեղչուի այդ խնդրանքները տալով երանելի վարժապետին ամսականէն, որ քանի մը անգամներ, այդ ամսուան մէջ, առտուները ուշ եկեր էր. ի՞նչ հիանալի արդիւնք…։

Անդին դերասանը, հազար կտոր կ'ըլլայ, ասդին կը վազէ անդին կը վազէ, եւ վերջապէս ներկայացումը կուտայ. երկու օր ետքը, «էսկի Թաս, էսկի համամ». որովհետեւ ներկայացման արդիւնքը ուռեցուցեր էր քսակը, որպէս թէ օդ լեցուցած ըլլար հոն, որ պզտիկ ճեղքէ մը անմիջապէս կը փախի։ Ու ծիղը ըսելով, դերասաններն ալ, անդամներ դասակարգի մը որ մսխող ճանչցուած է, դրամը օդին պէս կը մսխէ, քանի որ իրենց համար օդ ու դրամ համարժէք են, երբ մտածենք որ դրամ չունեցած ատենին, օդով կ'ապրին…, ու ասիկա հազուադէպ չէ, չմոռնանք ըսելու…։

Կը զարմանամ սա խելացիներուն, այսինքն դերասաններուն խելքին. ա՛լ բան չեն գտեր, դերասան եղեր են. վաճառական եղէք, ու փոխանակ տարուան մէջ չորս ներկայացում տալու, չորս տարին անգամ մը… սնանկացէք, եւ կը ժողվէք այնքան նպաստ, որով ո՛չ թէ միայն դուք, հապա ձեր տղաքը ու թոռները անգամ կը նպաստաւորուին։ Այս կէտը իմ դերասան բարեկամներուս լուրջ նկատառութեան կը յանձնեմ, առաջուց ըսելով որ հաւանութիւն երբ տան, «խանութ ունիմ» «մասս մէջն է»…։

* *

Ներկայացումին քանի մը օր կայ, դերասանը, որուն ի նպաստ պիտի ըլլայ ներկայացումը, սեղանի մը առջեւ նստած է, ծունկը ծունկին վրայ, ու մէկ ոտքը մէկալ ոտքին վրայ, վարժութիւն մը որ իր վրայ եկած է, «ռամալը» կօշիկ հագնելէն ի վեր, եւ ըսել որ ça ne date pas d'hier։

Առջեւը ունի ցանկ մը, անուններ որոնց տոմսակ պիտի ղրկուի, եւ ասոնց մէջ անուններ կան, որոնց «փայտի պէս» տոմսակ ղրկել չըլլար. նամակ մը գրելու է։

Այս պարագային համար յատկապէս առնուած պրակ մը Թուղթէն կ'առնէ Թերթ մը, ու լուրջ ձեւ մը առնելով, քիչ մը կը մտածէ, յետոյ գրիչը ձեռքը կ'առնէ, ու կը սկսի.

«Ազնուաշուք Մերկերեան էֆ. Դաւնկիանեան.

Վայրկեան մը կը մտածէ, ու տեսակ ուրախութիւնով մը, որով Արքիմետէս մերկ դուրս Թռաւ բաղնիքէն «էվրէքա» պոռալով, եւ զոր զգացած ըլլալու է Քոլոմպոս, Ամերիկա ոտք կոխած ատենը, դողդոջ գիրով մը կը սկսի.

«Հին Հռոմայեցիները Մեկենասը ունէին, Յոյները՝ Պերիկլէսը, եւ եթէ չի «վախնամ ձեր ազնուաշուքութեան համեստութիւնը վիրաւորելէ, պիտի ըսեմ, ո՛հ, «ի՛նչ կ'ըսեմ, պիտի պոռամ, տանիքներուն վրայէն, ի լուր աշխարհի, թէ մենք «ալ ձեզ ունինք, ո՛վ քաջալերող գրականութեան, ի մի բան գեղարուեստի «եւ յառաջդիմութեան։

«Շատեր ու շատեր վայելեցին ձեր «դրամական նպաստները, ըլլայ գրական «ձեռնարկներու, ըլլայ դպրոցական խրճիթներու մէջ։

«Լսած ձեր Թատերասէր զգացումներուն վրայ, եւ միանգամայն ձեր բարեացակամութեան, մանաւանդ որ մեզի «պէտքերն ալ ձեզի կը կոչուին…

Ալ ասկէ անդին, դերասանը ամէն ջանք կ'ընէ ինքզինքը պզտիկ, խոնարհ ցուցնելու, բառարաններու մէջէն զատուած բառեր կը գտնէ քովէ քով կը շարէ. անարժան, տրուպ, յետին մշակ, ու ասոնց ընկերութիւնը, մարդուն կանոկը հանելու համար օթեակի մը կամ երկու Թիկնաթոռի տոմսակ…։

Ու այս canevasին վրայ, կը դիզուին նամակները, որոնք variante ներն են նախնական ձեւին։

Ու մաշեցնելով, արդէն կէս ներբանը մաշած կօշիկը, կը ցրուէ զանոնք, չմոռնալով անձամբ տալու այն նամակները, որոնց հասցէն կը սկսի «Ազնուաշուք»ով մը. եւ որոնց տէրերն կ'ընկերանան աւանդական երեք «հայլը»ները…։

Ու այս ատեններ, դերասանը, որ միանգամայն բանաստեղծական միտք ալ ունի, կը սկսի սպանիական դղեակներ շինել, երկու օրէն քակելու համար։

* *

Խաղը ներկայացուելէն օր մը առաջ, ու նոյն իսկ սկսելու ժամուն, կը հասնին նամակներ տաղանդաւոր դերասանին հասցէին, որպէս թէ նոր «փեսայ» ըլլալու վրայ եղող մը ըլլար. ասոնք այն նամակներն են, զորս դերասանը գլուխը ճաթեցնելով, բառարանները տակնուվրայ ընելով, բառերուն էն «խըլյախ»ները գտնելով. գրեր էր։

Մեծ ու պզտիկ շրջաններ ըրած, կը դառնան հոն, ուրկէ ճամբայ ելեր էին. ու հիմակ, երբ պահարանները, հազճեպով բացուած, ակռայ-պլիկ բերաններու պէս, հեգնոտ ժպիտներ կը նետեն դերասանին երեսին, ձեզի կը Թողում անոնց պարունակութիւնը մտածելը։

Անոնց պարունակութիւնը կը համաձայնի ճիշդ եւ ճիշդ… Ղուկասու Աւետարանին ԺԴ. գլխուն, 18, 19, 20, եւ 21 համարներուն. եւ որպէս զի խնայեմ ձեզի իմանալու համար ըրած ձանձրոյթնիդ, հոս կ'ընդօրինակեմ…

«Եւ սկսան մի ըստ միոջէ հրաժարիլ.
«առաջինն ասէ. Ագարակ գնեցի…,
«կալ զիս հրաժարեալ. եւ միւսն ասէ.
«Լծոյս հինգ եզանց գնեցի…, կալ զիս
«հրաժարեալ, Եւ միւսն ասէ. Կին առի…,
«կալ զիս հրաժարեալ…։»

Այո՛, մէկը քէֆին հիւանդ ըլլալը պատճառ կը բանէ, միւսը Վասփոր երթալու ստիպուած ըլլալը մէջ կը բերէ, ուրիշ մը քէֆը տրամադիր չըլլալը եւ հետեւանքը սա կ'ըլլայ որ նամակներուն մեծ մասը ետ կը դառնայ…։

Ու ետ չդարձողներուն կէսն ալ… անգանձելի է, մի՛ մոռնաք…։

Հիմակ մտածեցէք որ դերասանը ի՛նչ սրտով պիտի խաղայ, հին հագուստները փոխէ, չէք redingote մը հագնի, սքանչելի օծիքով մը բանտարկէ վիզը, ու սրտին նեղութենէն երբ խօսքին Թելը կորսնցնէ, սքանչելի հայհոյութիւններ պիտի ուղղէ Պ. Յուշարարին հասցէին…,

Վարը, սրահին մէջ, վերի paradisն, մարդիկ կան, որ «խըյախ» հաւեր առած են, «էհեա» կ'ընեն կոր կը մտածեն, ու ծափահարելէ աւելի չհաւնելու տրամադիր են…։

Կը սպասեն որ դերասանը ամէնուն ալ մէկիկ մէկիկ նայի, ժպտի, «շնորհակալ եմ» ըսէ, «էհեա կ'ընէք կոր» հասկցնէ, «Եթէ դուք չըլլայիք անօթի կը մեռնէի» զգացնել տայ…։

Ու ասանկ մարդիկ, դուրսը, Նինէին, կամ հօլային հետ կը սկսին խօսիլ…։

— Ես ալ բան մը գիտցայ տէ, եղայ «Մէնֆա'աթ»ի գացի, քա պօշ պաներ պիւթիւնն ալ, մ'ըղք փարայիս. մեղք հինգ ղուրուշիս…։

Ու երբ կը լմննայ ամէն բան, ու կը հասկցուի որ «… եւ նա ծնաւ մուկն չնչին…» դերասանը, ինքզինքը «խարան կը զարնէ» եւ չուռը… Կամպարինիա կ'առնէ…։

Եւ սակայն, դեռ չմոռցուած մէկ նպաստը, քանի մը ամիսէն, նորէն պատրաստութիւն, նորէն ի նպաստ…։

Ասոր խելքս չի հասնիր…։

Բերա ՔԱՄԻԼԼԱ

ԹԻՓ ՄԸ

(ՄԵՐ ՀԱՅ-ԼԱՅՑԻ ՆԵԱՆՑԻՆ)

(Շար. երեկի թիւէն եւ վերջ)

— Փէվքէլատէ Թէշէքքիւր իտէրիմ, Տէր հայր, ըսաւ անոր Թուրքերէն լեզուաւ, զոր բացառիկ պարագաներու մէջ սովորութիւն ունէր հայերէնէն նախադասելու. միւսաատէ իտինիզ պիր քաչ կիւն տիւշիւնէյիմ, պու խուսուստա պէնճէնիզ սիզէ պիր հապէր կէօնտէրիրիմ.

Տէր հայրը, որ ապշութեամբ պատասխանի մը կը սպասէր, ինքն ալ խօսքը Թուրքերէնի դարձնելով,

— Պանա գէլլըրսա պու տիւշիւնճէյէ պիր չէյ տէյիլ, Կուռնելիոս էֆէնտի, ըսաւ անոր. պու պիր տիւշէչ տիր, սիզէ մինասիպ պէօյլէ պիր քըզ պիր տանէ պուլունմազ։

Հոս, Տէր հայրը, չհաւատար յաճախորդ մը կորսնցնելու կացութեան մէջ գտնուող խանութպանի մը պէս, գովել սկսաւ իր առաջարկած աղջիկը, փոյթ չէ թէ այդ գովեստներուն ո՛չ մէկը կը յարմարէր այն օրիորդին, որ իր կատաղութեամբը մեծ համբաւ հանած էր գիւղին մէջ։

— Պիլիրիմ, Տէր հայր, տիւշիւնճէյիմ ճիհէթ տէյիլ։ Թէքլիֆինիզ հէր հալտէ հաքքը ամիզանէյմատէ մուհիպպի չէրէֆ տիր։ Պէնիմտէն պաշքա Թէֆէքքիւրլէրիմ վար, պու սէպէպլէ պիր քաչ կիւն միւսաատէ իտինիզ, րիճա իտէրիմ, ըսաւ անոր։

Տէրտէրը, լաւ Թուրքերէն խօսիլ չգիտնալով, չէր հասկցած Կուռնելիոս էֆէնտիի վերջին խօսքերը, կարծելով որ, անիկա քաղաքավարութեամբ մերժել կ'ուզէ իր առաջարկը։ Սկսաւ տխրիլ եւ միանգամայն խորին պատկառանք մը զգալ դէմը նստող մարդուն նկատմամբ, որ այնքան հարստութիւն արհամարհելով չէր ուզեր Ջիւմպիւլեան էֆէնտիի պէս մէկուն մը աղջիկը առնել։

Կուռնելիոս էֆէնտիի մտածկոտ կերպարանքը տեսնելով, զայն աւելի չնեղելու համար, հրաման խնդրեց եւ մեկնեցաւ տունէն։

Կուռնելիոս էֆէնտի, տէրտէրին մեկնելէն յետոյ, սենեակին դուռը գոցելով սկսաւ մտազբաղ երթեւեկել։ Դէմքը շատ յուսահատ եւ տխուր արտայայտութիւն մը առած էր այդ պահուն։ Նախ Ջիւմպիւլեանի աղջկանը հետ իր ամուսնութիւնը դիւրաւ յաջողելիք գործ մը երեւցած էր իրեն, եւ այդ կերպով տիրանալիք հազարաւոր ոսկիներուն հրապուրանքէն շլացած, պահ մը անհուն հրճուանք զգացած էր, բայց հիմա, շատ մը չարագուշակ գաղափարներ իր միտքը գրաւելով, բացարձակապէս անկարելի կը դարձնէին այդ գործին յաջողութիւնը։

Ջիւմպիւլեանները, իր վրայ տեղեկութիւն առնելու համար, անշուշտ անոր ատոր պիտի հարցնէին, այս կերպով իր խայտառակ անցեալը երեւան պիտի ելլէր. ի՛նչ սոսկալի ամօթ պիտի ըլլար այն ատեն։ Կուռնելիոս իր կեանքին մէջ առաջին անգամն էր որ, իր աղտոտ անցեալը մտաբերելով, ցաւ կը զգար։ Ջիւմպիւլեան էֆէնտիի ոսկիներուն չկրնալ տիրանալու երկիւղը զինքը կը կատղեցնէր պարզապէս։ Այն օրը, մինչեւ երեկոյ, այսպէս տխուր մտածութիւններով անցուց, գիշերն ալ չկրցաւ հանգիստ քնանալ։ Յաջորդ առտուն, երբ Պոլիս իջաւ, առաջին գործը եղաւ իր նախկին վարպետին ի՛նչ եւ ո՛ւր ըլլալը սորվիլ։ Չափազանց մեծ եղաւ զգացած ուրախութիւնը, երբ անոր մէկ քանի տարի ի վեր մեռած ըլլալը իմացաւ։ Եթէ ողջ ըլլար եւ իրեն հարցուէր, անշուշտ ամէն բան պիտի ըսէր Պօտօս աղա՝ զինքը անուանարկելու համար։ Պօտօս աղայի մահուան լուրը բաւական կերպով ներշնչեց իրեն եւ գործին յաջողութեանը մասին սկսաւ քիչ մը յոյս տածել իր մէջ։

Գ.

Շաբաթ մը յետոյ, Կուռնելիոս էֆէնտի տէրտէրին լուր ղրկելով, զինքը իր տունը հրաւիրեց։ Այս անգամ շատ պատուով ընդունեց զայն եւ սիկառ ու սուրճ հրամցնելէն յետոյ.

— Տէր պապա, ըսաւ անոր, շաբաթէ մը ի վեր քու ըրած Թէքլիֆիդ վրայ մտածելով հարցուցի, փնտռեցի, նախ ու նիս եղեր, ըսած աղջիկդ ամէն մարդ կը գովէ կոր, ես ալ անոր պէս պատուաւոր աղջիկ մը կը փնտռէի կոր. Աստուած գիտցաւ հանեց։ Հիմա, առանց ժամանակ անցնելու, գնա՛ եւ ծնողքը հետ իմ կողմէս տեսնուելով, աղջիկնին ուզէ։ Թրախոմա, փալան չեմ ուզեր. անոնց զատէ ընտանիք ըլլալը հերիք է։ Քեզ տեսնամ, տէր պապա, սա գործը շուտով լմնցուր. ես քու խաթրըդ խօշ կ'ընեմ վերջը։

Տէր հայրը, որ բնաւ այս տեսակ լուրի մը չէր սպասեր, չափազանց ուրախացած, ըսաւ անոր.

— Տեսա՞ր մի, էֆէնտիս, ես ձեզի չըսի՞, եթէ ձեզի յարմար մէկը չըլլայ նէ ես հի՛չ կ'առաջարկե՞մ, դուք գոհ մնալու էք որ վերջէն մեզ ալ գոհ ըրէք։

Կուռնելիոս էֆէնտի տէրտէրին մեկնած ատենը ձեռքը ոսկի մը դրաւ։

Քահանան շիտակ Ջիւմպիւլեանէնց տունը առաւ իր շունչը, եւ օրիորդին ծնողացը հետ տեսակցելէ յետոյ, առանց դժուարութեան կրցաւ առնել անոնց հաւանութիւնը։ Օր. Ջիւմպիւլեան գոհ մնաց այս կարգադրութենէն,

Տէրտէրը մեկնելէն յետոյ, երբ մայր ու կին մինակ մնացին.

— Սուրբ Աստուածամայր, աս աղջիկը քէտէրսիզ մէկուն գլուխը փաթթենք տէ, ալ ուրիշ բան չեմ ուզեր, ըսաւ տիկին Ջիւմպիւլեան, մտամտաբար իր ամուսնոյն։

— Իրաւ ես, կնիկ, զավալլը մարդը չգիտեր թէ գլուխը ի՛նչ պէլայի մը կը խոթէ կոր։ Շուտով պէտք է ամէն բան լմնցնենք. կ'ըլլէ ճայմիշ կ'ըլլայ վերջը։

— Հաք ունիս, շուտով մը նշանտուք, հարսնիք ընելու է, այս աղջիկը զապթ ըլլալիք չունի, հիմա ալ դասատուին ձգեց, էլչիին դռնապանին հետ պօյ եկել սկսեր է։ Մութլաք այդ աղջիկը օր մը գլուխնիս պէլա մը պիտի բերէ, Սուրբ Աստուածամայր, դուն գիտես։

Երիկ կնկան այս խօսակցութիւնը ամէն բան կը հասկցնէ արդէն, մենք աւելորդ կը համարենք մեր կողմէն բառ մը աւելցնել Օր. Ջիւմպիւլեանի վրայ, այսինքն Կուռնելիոս էֆէնտիի ապագայ կողակցին ի՛նչ բարի ծաղիկ աղջիկ մը ըլլալը ընթերցողին հասկցնելու համար։

Նոյն օրը Օր. Ջիւմպիւլեան հետեւեալ նամակը գրեց իր սիրահարին.

«Իմ անուշիկ Նաւլանս,

«Կարելի է քիչ ատենէն մարդու մը «հետ պիտի ամուսնացնեն զիս։ Ալ անկէ «ետքը վախնալիք բան մը չենք ունենար «եւ ուզածնուս պէս կրնանք տեսնուիլ…։ «Եթէ ամուսինս մեր գործին «արգելք ըլլալ ուզէ, գիտցած եղի՛ր, «անմիջապէս պիտի փախչինք քեզի «հետ։ Այս գիշեր դարձեալ կը սպասեմ «պարտէզին եառին, շուտով եկուր որ «լաւ մը ժամանակ ունենանք տեսակցելու։

Միշտ քոյդ
ԲՈՒԼԱՆԹԻ ՋԻՒՄՊԻՒԼԵԱՆ»

Այս դէպքերէն քանի մը շաբաթ յետոյ, Պոլսոյ հայ Թերթերուն մէջ հե-

---

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (29)

ԲԻԵՐ ՄԱԷԼ

ՍԻՐՈՅ ԱՆՏԱՌԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԱՆՁԿՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Դ.

ՀԱՆՐԻ ԿԻՒՅՈՆ

— Սիրելիս, ձեր ըրած խօսքերը խորհիլ կուտան, գիտէք. ըսաւ Կիւյոն։ Սարսուռ ազդող բան մըն է տարիքս։

— Ո՛հ, ամէն բանի մէջ աղէկ եւ գէշ կողմերը նկատի առնելու է, պատասխանեց Արման, անշուշտ ուզելով իր խօսքերուն իմաստը մեղմացնել։ Ոչ մէկ ան կ'ապացուցանէ թէ պարոն Պրիւլէ բոլորովին ուղղամտութեամբ չէ շարժած այս ամէնուն մէջ։ Մինչեւ որ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններ չստանանք, պէտք է հաւատալ որ պարոն տը Բէրհուարն բնական մահուամբ մեռած է. քանի որ ընտանիքը, առաջին շահագրգռուողը, այն է իր կինը, ո եւ է գանգատ կամ ամբաստանութիւն չէ ըրած մինչեւ հիմա։

Այնքան համոզիչ պատճառ մը չէր ասիկա, զոր Արման առաջ կը բերէր։

Սակայն այսպէս թուեցաւ Կիւյոնի, որ երկչոտութեամբ ըսաւ.

— Դուք չէ՞ք կարծեր թէ տիկին տը Բէրհուարն շատ անհաճոյ վարմունք մը ունէր իր ամուսնոյն հետ։

Արման վախցաւ իր խօսքերուն ունենալիք հետեւանքներուն համար։ Միտքը միշտ տրամաբանութենէ կ'առաջնորդուի։

Իրեն ներկայացուած տեղեկութիւններէն անդին անցնելով եզրակացութեան կը յանգի եւ նոյն իսկ յաւելում կ'ընէ։ Այսպէս էր Հանրի Կիւյոնի պարագան։ Գաղափարներու պարզ զուգորդութեամբ մը, տիկին տը Բէրհուարը մեղսակից կ'ընէր Պ. Պրիւլէի, այս վերջինն կողմէ գործուած զարհուրելի ոճրի մը ենթադրութեամբ։

— Արդարեւ, այդ բանը ըսի ձեզի, պատասխանեց Արման, բայց Աստուած չընէ որ սա հասկցնել ուզեցի թէ տիկին տը Բէրհուարն մաս ունեցած ըլլայ իր ամուսնոյն ցաւագին եւ կանխահաս վախճանին մէջ։ Չպիտի ուզէի որ իմ խօսքերս այդ հաւատքը գոյացնեն ձեր մէջ։

— Ես ալ այդ հաւատքը չունիմ, միայն դէպքեր ու զուգադիպութիւններ կը մօտեցնեմ իրարու, պատասխանեց Հանրի Կիւյոն։

Այս փափուկ նիւթին վրայ կատարուած խօսակցութիւնը հոս վերջացաւ։

Տիկին Ռէնկայի նամակին վրայ դառնալով խօսքը, Կիւյոն խոստացաւ, Մըրոնեա վերադառնալուն պէս, վերջնական դիմումի փորձը կատարել տիկին տը Բէրհուարնի մօտ, ապահովելու համար Արմանի երջանկութիւնը Մարի-Ժաննի հետ։

Մուէթ կը յառաջանար մինչ։ Քորսիքայի ծովեզերքը հասած էր, ուր շատ գեղեցիկ կալուած մը ունէր Հանրի։ Շոգենաւը տասը օր մնաց Այաչչիոյի մէջ, յետոյ դէպ ի Նիս ու Բրովանսի ծովեզերքը ուղղուեցաւ։ Հանրի Կիւյոն անհանգիստ տրամադրութեան մը մէջ կը գտնուէր, Բարեկենդանի խրախճանութեանց ներկայ գտնուելու փափաք մը։

Ջղագրգիռ, յուզուած վիճակ մը ունէր։ Արման երբեք այդ կերպարանքին մէջ չէր տեսած իր տէրը։ Սկսաւ տագնապիլ, վախնալով որ ասիկա նշանը չըլլայ յամր հիւանդութեան մը՝ կամ դժնդակ փոփոխութեան մը Հանրիի բնաւորութեան մէջ, որ մինչեւ այն ատեն անհոգ ու միապաղաղ էր։

Իր մտահոգութիւնները աւելցան, երբ տեսաւ որ Հանրի իր նկարագրէն շեղելով բուռն հաճոյքներու անձնատուր եղած էր։ Արդարեւ Կիւյոն մինչեւ այն ատեն անտարբեր ժողովրդական խրախճանութեանց աղմկալից եւ ստապատիր ցոյցերուն նկատմամբ, ամբոխին խանդավառութեան անձնատուր, ծաղկեմարտի ու քոնֆէթթիի պայքարին կը մասնակցէր, մէկ խօսքով ամբոխին պէս ո եւ է առիթ չէր փախցներ զուարճանալու։

Այս զուարթ կեանքը երկար չտեւեց. Հանրի ինքզինքը հանգիստ չէր զգար այդ անկարգ կեանքին մէջ, որովհետեւ իսկոյն վերջ տուաւ իր յիմարութեանց եւ մխաւմներուն. եւ մէկ ծայրայեղութենէն միւսը անցնելով, այնքան լռակեաց ու մռայլ դարձաւ որքան աղմկալից եւ ոգեւորեալ եղած էր առաջ։

Արման ալ աւելի զարմանք զգաց, երբ փետրուարի կէսին, Հանրի իմաց տուաւ թէ պիտի մեկնէին։

— Ո՞ւր երթալու մտադիր էք, հարցուց պարզապէս։

— Ես ալ չեմ գիտեր, պատասխանեց Մուէթի տէրը։ Կը ձանձրանամ հոս եւ որոշ նպատակ մըն ալ չունիմ։ Ըստ բաղդի պիտի յառաջանանք, դէպ ի Կ. Պոլիս, Եգիպտոս ուղղուելով։ Թերեւս մինչեւ Հնդկաստան պիտի ուղեւորինք։

Արման ո եւ է առարկութիւն չըրաւ, բայց սիրտը սեղմուեցաւ։

Մինչեւ Հնդկաստան ճամբորդութիւն մը կը նշանակէր վեց ամսուան կորուստ մը իրեն համար։ Փետրուար ամսուան մէջն էին, եւ դարձը ո՛րքան ալ արագ ըլլար, օգոստոսէն առաջ չէր կրնար տեղի ունենալ։ Առաջին անգամն էր որ կ'ուշանար դէպ ի Պրըդանիա վերադարձը։

Հարուստ մարդու պարզ քմահաճոյքով մըն էր որ Հանրի Կիւյոն կը վրդովէր ո՛չ միայն իր այլ եւ իր ծառայութեան մէջ գտնուող մարդոց կեանքը։ Ալ մնաք բարով քաղցր ծրագիրներ, սիրելի յոյսեր։ Հարկ էր հրաժարիլ ամուսնական ուրախութիւններէն, թերեւս միջամտութեան այն խոստումէն զոր Կիւյոն ինքնաբերաբար ըրած էր։

(Շարունակելի)

տեւեալ տողերը հրատարակուեցան.

Նշանախօսութիւն. — Երէկ Պատրիարքարանի մէջ տեղի ունեցաւ Ազնուաշուք Կուռնելիոս Էֆէնտի Ալաադմադեանի նշանախօսութիւնը ընդ. Ազնուուհի Օր. Բոլանթի Ջիւմպիւլեանի։ Երկու կողմէ բազմաթիւ նշանաւոր անձնաւորութիւններ ներկայ էին, որոնց մէջ կը գտնուէին ... էֆէնտիները։

«Կուռնելիոս Էֆէնտի, կեսարացի ազնուատոհմ ընտանիքի մը շառաւիղը, բաւական տարիներէ ի վեր մայրաքաղաքս հաստատուած, Մեծ Նոր խանի մէջ առեւտրականութեամբ կը զբաղի։ Իր ծանօթ ուղղամտութեամբը հրապարակին վրայ նախանձելի անուն մը շահած եւ իր բազմաթիւ ծանօթներուն ջերմ համակրանքին առարկայ դարձած է միշտ։ Ալաադմադեան Էֆէնտի զարգացած անձնաւորութիւն մըն է. իր մայրենի լեզուէն զատ գիտէ նաեւ օսմաներէն եւ ֆրանսերէն լեզուները։

«Գալով Օր. Ջիւմպիւլեանի, իր ազնուատոհմ ընտանիքին անունը մեծ գրաւական մը ըլլալով, ամէն բան կը հասկցնէ որդէն. օրիորդը իր ստացած խնամոտ դաստիարակութեամբը, առանց չափազանցած ըլլալու, կրնանք ըսել թէ մէկ հատիկ պարծանք մըն է մեր իգական սեռին մէջ։ Մեր սրտագին շնորհաւորութիւնները այդ երկու ազնուատոհմ ընտանեաց բարեբաստիկ խնամութեանը համար։»

Դ.

Երկուստեք անհամաձայնելու պատճառներ ունենալով՝ հարսնիքը մէկ երկու ամսուան մէջ կատարուեցաւ։ Թերթերը, նշանախօսութեան առթիւ իրենց ընդունած առատ վարձքէն խրախուսուած, այս անգամ ալ աւելի փայլուն ոճով մը նկարագրեցին հարսնիքի հանդէսը, ամէն մանրամասնութիւնները մէկիկ մէկիկ թուելով։

Հարսնիքէն յետոյ հազիւ վեց ամիս անցած էր, երբ օր մը Տիկին Ալաադմադեան տունէն աներեւութանալով, իր սիրահարին հետ Եւրոպա փախած ըլլալը հասկցուեցաւ։ Կուռնելիոս Էֆէնտի, բարեխնամ մարդ, առանց աղմուկ հանելու ինքն ալ կնոջը ետեւէն Բարիզ գնաց եւ աղաչելով պաղատելով վերջապէս կըրցաւ անոր սիրտը շահիլ եւ հետը Պոլիս բերել դարձեալ։ Այս միջադէպէն յետոյ Կուռնելիոս Էֆէնտի տեսնելով որ կնոջը վրայ բռնութիւն բանեցնելը անօգուտ է, ստիպուեցաւ տեղի տալ եւ չտեսնալու զարնել անոր շատ մը ըրածները։ Այս կերպով համերաշխութիւնը հաստատուեցաւ այդ ազնուատոհմ ընտանիքին մէջ։ Հիմա չորս-հինգ զաւակներու տէր են, որոնց եւ ոչ մէկը միւսին կը նմանի, այլազան թիփերու կատարեալ հաւաքածոյ մը. այս պարագան պատճառ մը եղած չէ սակայն որ Կուռնելիոս Էֆէնտի չափազանց սիրէ իր հարազատները. որոնք պզտիկ հասակնուն մէջ իսկ յայտնի ցոյց կուտան թէ շատ փայլուն ապագայ մը պիտի ունենան անոնք ալ իրենց ազնուատոհմ ծնողաց պէս։

Ե. ՉԱՎՈՒՇԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱԲՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

Ընդհանուր կացութիւնը.— Լուրեր Բորթ-Արթուրէն եւ Տալնիէն.— Ռուսիոյ մէջ.— Լամստորֆի կոմսը.— Վաննովսքիի զօրավարին թաղումը.— Երկաթուղիի մենաշնորհ.— Զանազան լուրեր։

Բարիզ, 5 մարտ.— Խարպինէն հեռագրեն մարտ 4 թուականով.— Պաշտօնեաներու խումբ մը իրեղէններով ղրկուեցաւ դէպի Պայքալ լիճը՝ ընդունելու Քուրոբաթքին զօրավարը։ Չինաց արեւելեան երկաթուղիին վերաբերող հեռագրական կեդրոնական կայանը, Խարպինի մէջ, ամէն վերջը փակուած է հանրութեան համար։ Ռուսիոյ պետական հեռագրատունը բաց է, սակայն հեռագիրները պէտք է տեսնուած ըլլան գրաքննութեան կողմէ։ Ութը օրէ ի վեր եւրոպական լրագիր չկայ։ Թիէն-Ձինի լրագիրներէն միայն տեղեկութիւն կ'առնուի արտասահմանի լուրերուն վրայ։ Չայնա Թայմզ Ռուսերուն աննպաստ է եւ Քուրիէ տը Թիէն-Ձին ալ՝ Ճաբոններուն։ Մուքտէնի արեւմտեան կողմը չինական զինուորներուն համախմբումը շատ կասկածելի կ'երեւայ, թէեւ Չինու կառավարութիւնը քանի անգամներ ապահովութիւն տուաւ թէ չէզոք պիտի մնայ։ Խազախները կը յառաջանան Քորէայի մէջ, ուր բնիկներուն ընթացքը բաւական յարափոփոխ է։ Քորէայի մէջ ձերբակալուած ճաբոնցի Թագուհիօ գնդապետը եւ միւս հինգ սպաները Լիաօ-Եանկ տարուեցան։ Ժողովուրդը կը կարծէ թէ երկար ատենէ ի վեր Ճաբոնները ական դրած են Բորթ-Արթուրի տակ եւ թէ Ճաբոնները կ'ուզեն իրենց մարդոցմէն նոյն վայրին տեղեակ մարդեր ցամաք հանել՝ քանդումն մը առաջ բերելու։ Ռուսական Պալլատա ու Տիանա մարտանաւերը վերջին ճակատամարտներու ատեն թեթեւ վնասներ միայն կրած են, որոնք քիչ ատենէն պիտի նորոգուին։ Նորէն ձիւնախառն փոթորիկներ ծագեցան։ Մաքարով ծովակալը, այսօր, հոս ժամանեց։ Կայարանին մէջ փառաւոր ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ։ Ժողովրդեան եւ երկաթուղիի պաշտօնեաներուն կողմէ եկեղեցական պատկեր մը նուիրուեցաւ ծովակալին։

— Խարպինէն մարտ 5 թուականով կը հեռագրեն.— Բորթ-Արթուրէն սա տեղեկութիւնները առնուած են.— Ուտելիքներու գիները կը սղեն։ Բարիւղին անտուկը, 40 լիտր, կ'արժէ ութը րուպլի, փոխանակ 2ու կէս րուպլիի։ Շամբանեայի սովորական շիշ պարունակող սրուակը կ'արժէ 46 րուպլի, մինչդեռ առաջ 32 էր։ Շթեսէլ զօրավարին մէկ հրամանագիրը խստիւ կը կշտամբէ այն սպաները որոնք կը համարձակին ափեղցփեղ քննադատութիւններ ընել իրենց պետերուն արարքին նկատմամբ, որով իրենց ժամանակը կը կորսնցնեն անօգուտ քննադատութիւններով։ Զօրավարը կը ծանուցանէ թէ ասկէ վերջը ո՛վ որ իր թանկագին ժամանակը վատնէ փոխանակ պաշտպանութեան գործին աշխատելու, խստիւ պիտի պատժուի։

— Տալնիէն ալ փետրուար 18 թուականով հետեւեալ տեղեկութիւնները առնուած են.— Մեր տասնըհինգ հազար բնակիչներէն հազար հոգի մնացած են։ Արեւելեան Չինու շոգենաւային Ընկերութեան եւ ռուսեւչինական Պանքային բոլոր պաշտօնեաները՝ Լիաօ-Եանկ եւ Մուքտէն ուղեւորեցան։ Հոս ութը հարիւր հիւանդներ կան։ Հիւանդանոցը մօտերս դէպի Հիւսիս պիտի փոխադրուի։ Հոս կատարեալ թերահաւատութեամբ կ'ընդունուին Ճաբոններու ցամաք ելած ըլլալու լուրերը. այդ բոլոր նաւահանգիստները տակաւին սառած են։ Կեանքը սովորականին պէս կը շարունակէ, բացի այն իրողութենէն թէ գիշերները լոյս չի վառիր, ինչպէս կ'ըլլայ Բորթ-Արթուրի մէջ։ Ուտելիքները սուղ չեն. տակաւին բաւական պաշար կայ երկար ամիսներու համար։ Լրագիր բնաւ չի բերուիր։

Բեդերսպուրկ.— Եալուէն անցնող Խազախներու ջոկատները հետազօտութիւն մը կատարելու պաշտօն մը միայն ունէին. անկարեւոր քանի մը ընդհարումներէ ետքը նորէն սահմանագլուխը անցան։ Մինչեւ որ լուր առնուի Բորթ-Արթուրի մէջ տեղի ունենալիք մօտալուտ դէպքերուն վրայ, Ռուսերուն ուշադրութիւնը դարձած է դիւանագիտական կացութեան եւ մանաւանդ Բէքինի վիճակին վրայ, ուր ազդեցութեան պայքար մը կը մղուի Ռուսիոյ եւ Ճաբոնի դեսպաններուն միջեւ։ Կ'ըսուի թէ բանակցութիւններ կը կատարուին գերման կառավարութեան հետ, որուն զօրաւոր աջակցութիւնը ապահովուած է, բայց կ'ուզուի գիտնալ թէ ի՛նչ պայմաններով այդ աջակցութիւնը պիտի ընծայուի։ Չկայ Ռուս մը որ աներաժեշտ չնկատէ վերադարձ մը դէպի 1895ի դիւանագիտական համախմբումին, Սիմոնոզաքիի դաշնագրութեամբ հաստատուած. նաեւ ամէն Ռուս կը բաղձայ ցամաքային Եւրոպայի մեծ տէրութեանց մէկ համաձայնութեանը՝ հակակշռելու Ճաբոնի եւ անգլօսաքսոն քանի մը պետութեանց միջեւ կնքուած համաձայնութիւնը։ Պայքալի վրայ նոր ճամբան բացուելէն ի վեր օրական հինգ հազար զինուոր կ'անցնին՝ դէպի պատերազմի դաշտը երթալով։ Մինչեւ Քուրոբաթքինի զօրավարին մեկնումը, Մանչուրիոյ մէջ եւ Քորէայի սահմանագլուխին վրայ համախմբուած ռուս զինուորներուն թիւը երկու հարիւր յիսուն հազարի պիտի հասնի։ Առաջքիմները ամենայն կանոնաւորութեամբ կը կատարուին։

— Քանի մը օրէ ի վեր Բեդերսպուրկի բարձր շրջանակներուն մէջ շրջած զըրոյցի մը նայելով՝ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լամսդորֆի կոմսը նորէն խնդիր մատուցեր է՝ պաշտօնէ քաշուելու համար։ Լամսդորֆի կոմսին քաշուելուն պատճառը այն է թէ խղճահարութիւն մը ունի, վասն զի ինք միշտ խաղաղութեան ատենի արտաքին գործոց նախարարը եղած է. խորհրդականի դեր կատարած է այն նպատակով։ Ո՛չ միայն Ռուսիոյ այլ եւրոպական դահլիճներուն մէջ ալ ապահովութիւն մը ձեռք բերած է՝ խաղաղութեան պահպանման մասին։ Ներկայ պատերազմը, սակայն, ի դերեւ հանած է Լամսդորֆի կոմսին խաղաղասիրական գուշակութիւնները։ Պատասխանատուն ինք չէ, վասն զի պատերազմը այնպէս կը բերեն։ Արտաքին գործոց նախարարը այնպէս կը նկատէ թէ նոր կացութեան համար նոր նախարար մը պէտք է։ Հիմա երկու անուններ կը տրուին Լամսդորֆի կոմսին յաջորդելու իբրեւ ընտրելի. նախ դատական նախարար Մուրավիէֆ կոմսինը՝ որ նախագահն է Լա Հէյի իրաւարարական ատեանին։ Մուրավիէֆ կոմսը Ռուսիոյ ամէնէն փայլուն ատենաբանը, ներհուն իրաւաբանը եւ պատկառելի պետական անձնաւորութիւնն է։ Միւս անունն է Քոբէնհակի դեսպան Պ. Իզվոլսքիինը որ դիւանագիտական ասպարէզը մտած է՝ իբրեւ դեսպան Վատիկանի մօտ։ Գործնական դիւանագէտ մըն է, խոհեմ ու հաստատ եւ կրնայ ամէնէն դժուար գործերը կարգադրել։

— Պատերազմական նախկին նախարար Վաննովսքի զօրավարին թաղումը երէկ առտու կատարուեցաւ. Թափօրին մէջ կը տեսնուէին ուսանողներու պատուիրակութիւններ՝ պըսակներով. համալսարանական երիտասարդութիւնը յարգանք մը կը մատուցանէր Վաննովսքի զօրավարին յիշատակին, վասն զի Բիէվի համալսարանական գործերէն ետքը կայսրը անոր յանձնեց կըրթական նախարարութեան պաշտօնը։ Զօրավարը մեծ խոհեմութեամբ կատարեց իր պաշտօնը։

Բեդերսպուրկ.— Բորթ-Արթուրէն կը հեռագրեն.— Քորէան լաւ ճանչցող անձ մը Նովի Գրայի մէջ հրատարակուած նամակով մը կը յայտարարէ թէ, իր կարծիքին նայելով Քորէացիները որոնք մինչեւ հիմա Ճաբոններուն եւ Ռուսերուն նկատմամբ միեւնոյն ընթացքին հետեւած են, Ճաբոնի ամէնէն փոքր ձախողութենէն պիտի օգտուին, իրենց ատելութիւնը յայտնի կերպով արտայայտելու Ճաբոնի դէմ, իրենց հոյլերով հալածելով Ճաբոնի յետին զինուորները։

— Ան-Ճիւի հարաւային կողմը գըտնուող ռուս զինուորները՝ դէպի Եալու քաշուեր են։

— Վլատիվոսթոքէն դէպի Բոսիէթի նաւահանգիստը ճամբայ ելած Ռուսերը Թումէնը անցան Ունկ-Քուինք եւ Հայ-Եանկի հարաւային կողմէն։

Սէուլ.— Թէեւ Քորէայի կառավարութիւնը, Մ. Նահանգաց դեսպանին պահանջմանը վրայ, Վի-Ճուն բաց նաւահանգիստ հռչակեց, սակայն Ճաբոնի եւ անգլիական դեսպաններուն կողմէ շատ առաջ եղած խնդրանքները Եոնկամբոն ալ բանալու համար, դեռ լուծում մը չստացան։ Հետեւաբար Ճաբոնի դեսպանը նորէն խնդիրը ձեռք առաւ, անմիջական գոհացուցիչ լուծում մը պահանջելով։ Նոյն դեսպանը նաեւ պահանջեց որ Քորէայի լրագիրներէն մէկին հրատարակութիւնը դադրի, վասն զի դէպքերուն վրայ այնպիսի հրատարակութիւններ կ'ընէ որոնք տաղտուկ կը պատճառեն Ճաբոնի զինուորական իշխանութեանց։

— Վաթսունի չափ Ամերիկացիներ Ունզան ղրկուեցան, որ Ան-Ճիւի հիւսիսային կողմը կը գտնուի 30 մղոն հեռու, եւ որ Ռուսերուն ձեռքը կը գտնուի։ Ամերիկացիները պաշտօն ունին պաշտպանել Ունզանի ամերիկեան ոսկեհանքերը։

Թոքիօ.— Ֆրանսացիներու կողմէն դիտողութիւններ եղան, վասնզի անոնք կ'ընդդիմանան Սէուլ-Վի-Ճուի երկաթուղիին մենաշնորհը Ճաբոններու տրուելուն։ Եղած դիտողութեանց կը պատասխանուի թէ այդ երկաթուղիին շինութիւնը աներաժեշտ է ռազմագիտական տեսակէտով։

Սէուլ.— Ճաբոնի դեսպանը պահանջեց որ Քորէայի արտաքին գործոց նախարարը Ճաբոններուն տայ Սէուլ-Վի-Ճուի երկաթուղիին մենաշնորհը, Քորէայի եւ Ճաբոնի միջեւ կնքուած դաշնագրութեան Դ. յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն։ Ճաբոն պատրաստ է փութով առաջ տանելու նոյն երկաթուղիին շինութիւնը։ Տասնըչորս մղոն տարածութեան վրայ արդէն աշխատութիւններ կատարուած են ֆրանսացի ճարտարագէտներու կողմէ, բայց երկաթ գիծեր դրուած չեն. նաեւ ո՛չ վակոն գնուած է եւ ոչ ալ վայրաշարժ։ Ճաբոնի առաջարկած կարգադրութիւնը կրնայ դժուարութիւններ յարուցանել ֆրանսական ու քորէական կառավարութեանց միջեւ։ Այդ երկաթուղիին մենաշնորհը 1896ին տրուած էր Ֆրանսացիներու, որոնք չկրնալով կատարել իրենց դրամական յանձնառութիւնը, 1899ին ետ կեցան իրենց մենաշնորհէն։ Այդ միջոցին համաձայնութիւն մը գոյացաւ, որով երկաթուղին առանձին պիտի շինէր Քորէայի կառավարութիւնը՝ ֆրանսացի ճարտարագէտներու առաջնորդութեամբ եւ ֆրանսական իրեղէններով։ Շոգենաւ մը Չէմուլբօ ժամանեց քանի մը հազար թօնօ իրեղէններով Սէուլ-Ֆուզանի երկաթուղիին համար, որուն շինութիւնը փութով առաջ կը տարուի Ճաբոնի կառավարութեան կողմէ։

Բեդերսպուրկ.— Նովօյէ Վրէմիա Վլատիվոսթոքի թղթակիցը կը գրէ թէ Բորթ-Արթուրի յարձակումներուն ատեն նաւաստի վկաներու պատմածին նայելով, մինչեւ մարտ 1 Ճաբոնները հետեւեալ վնասները կրած են.— Վեց յածանաւ ու հինգ թորփիլանաւ վնասուած եւ երկու թորփիլանաւ ու թնդանօթակիր մը ընկղմած։

Բերիմ.— Ամերիկեան հինգ թորփիլանաւեր եւ փոխադրանաւ մը, երէկ առտու, ճամբայ ելան, որոնք դէպի ի Նաբաւ կ'երթային։

Չէ-Ֆու.— Մաքարով ծովակալը պիտի գտնուի Բոյիէտա մարտանաւուն մէջ եւ դեր-ծովակալ Ուխթոմսքի իշխանը՝ Բերէզվիէթի մէջ։

Բեդերսպուրկ.— Կամաւոր նաւատորմին պաշտօնական Խորհուրդը կը հաստատէ այն լուրը թէ Եքաթերինոսլավ շոգենաւը Ճաբոններուն ձեռքը անցնելով Սասէպօ տարուեր է։

Շանկայ.— Շան-Թունկի նահանգին մէջ Թէնկ-Չէուի միսիոնար մը կը ծանուցանէ թէ ճաբոնական քանի մը նաւազներ փետրուար 25ին ցամաք ելեր են Թէնկ-Չէու։ Այդ նաւազները յայտարարեր են որ իրենց նաւը ընկղմեր է Բորթ-Արթուրի եւ Միաօ-Թաու կղզեխումբերու միջեւ, ռուսական մարտանաւի մը հետ կատարուած ընդհարման հետեւանքով։ Այդ մարտանաւն ալ ընկղմեր է։ Ճաբոնները յարեր են որ իրենցմէ երկու հարիւր նաւազներ չինական նաւակներու կողմէ ազատուած են եւ թէ մնացածները կրցած են կղզիները կամ ծովեզերքը ցամաք ելլել, բայց բոլոր Ռուսերը չեն կրցած ազատուիլ։ Չինական կուսակալը դրամ բաշխեր է Ճաբոններուն, որպէս զի կարենան Չէ-Ֆու դառնալ։

Բեդերսպուրկ.— Կը հերքուի այն լուրը թէ ռուսական Պոպէտա յածանաւը թորփիլներէ վնասուած ըլլայ։ Այդ լուրը երեւակայական է, ինչպէս նաեւ այն թէ Ճաբոնները ցամաք ելած ըլլան Բոսիէթի, Բլատիովի, եւ Պլակովէշչէնսքի ծովածոցերուն մէջ, Ամուր գետին վրայ։ Բորթ-Արթուրի վերջին յարձակման ատեն Տիանա, Նովիք եւ Ասքոլտ յածանաւերը մեծ վտանգի ենթարկուեցան, բայց յաջողեցան ճողոպրիլ եւ անվնաս նաւահանգիստ մտնել։

ՖՐԱՆՍԱ

Նաւատորմին խնդիրը.— Ելմտացոյցի յանձնաժողովին մէջ.— Քննադատութիւններ.— Նաւատորմին վիճակը։

Բարիզ, 5 մարտ.— Ելմտացոյցի յանձնաժողովը, երէկ, սկսաւ նաւատորմին վիճակին քննութիւնը՝ նախագահութեամբ Պ. Բիէր Պօտէնի, փոխանակ Պ. Բօլ Տումէրի որ բացակայ էր սուգի մը պատճառով։ Այդ առաջին նիստը չորս ժամ տեւեց, որու միջոցին խօսեցան երեսփոխաններէն Պ. Պ. Լօժէն Էթիէն, Շոմէ եւ Էտուար Լոքրուա։ Ամէնէն առաջ խօսեցաւ Պ. Էթիէն, ըսելով որ նաւատորմին վիճակը ամէն ատենէ աւելի շահեկանութիւն ստացած է Ծայրագոյն Արեւելքի պատերազմին առթիւ որ կը յուսացուի թէ Ռուսիոյ ու Ճաբոնի միջեւ սահմանափակուի, բայց չի յուսացուիր որ այդպէս ըլլայ, վասն զի կարելի է որ խառնակութիւններ ծագին Մանչուրիոյ արեւմտեան կողմը, ուր Չին զօրաբանակ մը հաւաքած է տասնեակ զօրավարի մը՝ Մա զօրավարին հրամանատարութեանը տակ՝ իր չէզոքութիւնը յարգել տալու համար։ Պ. Էթիէն յարեց թէ նոյն իսկ ենթադրելով որ պատերազմը Ռուսիոյ եւ Ճաբոնի միջեւ սահմանափակուի, պէտք չէ մոռնալ որ Ճաբոն տնտեսական այն տեսակ կացութեան մը մէջ կը գտնուի որ պարտաւոր է դուրսէն գտնել իր գոյութեան աներաժեշտ տարրերը։ Քոյինչին բրինձի համար ամբողջ Ծայրագոյն Արեւելքի մթերանոցն է։ Արդ, եթէ պատերազմը ընդհանրանայ եւ կամ ռուսեւճաբոնական պատերազմէն ետքը Հնդկաչին ցանկութեան գլխաւոր առարկան պիտի ըլլայ Ճաբոնի։ Հետեւաբար կարեւոր է գիտնալ թէ Հնդկաչին եւ միւս գաղթավայրերը պիտի կրնա՞ն պատասխանել իրենց վրայ ըլլալիք յարձակումներուն։ Պ. Էթիէն ըսաւ թէ Ֆաշոտայի դէպքերէն ետքը, 1900ին, Խորհրդարանը ծրագիր մը քուէարկած է որ գաղթային պաշտօնարանին կողմէ պիտի գործադրուի եւ որուն համար նշանակուած ծախքն է 62 միլիոն ֆրանք։ Այդ ծրագիրը հինգ տարիէն պիտի գործադրուէր։ Պ. Էթիէն մանրամասնօրէն քննելով ըսաւ թէ մինչեւ հիմա բան մը չէ եղած։ Ետքը խօսեցաւ Պ. Շոմէ, որ պաշտպանեց նաւատորմին կացութիւնը եւ խստիւ քննադատեց ծովային նախարար Պ. Բէլլըթանի արարքը։ Ամէնէն վերջը խօսք առաւ ծովային նախկին նախարար Պ. Լոքրուա։ Մէջ բերաւ երեք նամակներ՝ ծովային երեք սպաներու կողմէ գրուած։ Ատոնք խստիւ կը քննադատեն նաւային վարչութիւնը, յայտնելով որ Պ. Բէլլըթանի կողմէ նաւատորմի յանձնաժողովին տրուած տեղեկութիւնները սուտ են։ Պ. Լոքրուա ըսաւ թէ նաւային անկարող սպաներ պաշտօնի կը կոչուին եւ ծանր յանցանքներու տէր անձեր կը վարձատրուին։ Ծովային նախկին նախարարը յարեց.

«Մեր նաւային սպաները կազմալուծուեցան։ Բոլոր մեր լաւագոյն սպաները կ'ուզեն նաւատորմէն հեռանալ եւ իրենց ենթակայ եղած անիրաւութիւններէն խօսք տալ։ Ի՞նչպէս կարելի է որ անկարգութիւններ ու յապաղումներ չպատահին, երբ Նախարարը յարաբերութեան մէջ չէ իր դիւանապետներուն հետ եւ թէ ընդհանուր դիւանապետը միայն ամէն գործ կը տեսնէ։»

Պ. Լոքրուա Ֆաշոտայի խնդրոյն ակնարկելով ըսաւ.

«Ես ալ շատ ծանր կացութեան մը հանդիպած եղայ, բայց այդ միջոցին վստահ էի վայելելու այն տեսակ աջակցութիւններ որոնք հիմա գոյութիւն չունին, վասն զի այսօր նաւատորմին մէջ ամէն ոք վհատած է։ Այդ թուականին բոլոր մարտանաւերը համախմբուած էին, մինչդեռ հիմա ամէն բան տակնուվրայ եղած է։»

Յանձնաժողովը որոշեց որ երեք երեսփոխաններու յայտարարութիւնները գրի առնուելով յանձնուին Նախարարութեան։ Նախարարին յայտարարութիւնները լսելու օրը յետոյ պիտի որոշուի։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Խորհրդարանին մէջ.— Պ. Պեպելի քննադատութիւնները.— Պատերազմական նախարարին պատասխանը.— Անպարտ արձակուած։

Պերլին 5 մարտ.— Խորհրդարանին մէջ ընկերվարականներու պետ Պ. Պեպել ի վեր հանեց բանակին թերութիւնները։ Նախ պախարակեց այն խոշտանգումները՝ որոնց ենթակայ եղած են զինուորները։ Ետքը քննադատեց սպաներու գրական գործունէութիւնը սահմանափակող հրամանները, յարելով թէ Ֆրանսայի մէջ զինուորականները ամէն իրաւունք ունին բանակին կացութիւնը քննադատելու։ Ընկերվարականներու վերագրուած սա արարքը թէ բանակը կ'ապականեն, հերքեց։ Պ. տը Քափրիվիի խօսքը առաջ բերաւ, որ ըսած է թէ լաւագոյն զօրքերն են ընկերվարականները։ Պ. Պեպել յարեց թէ ընկերվարականները բարձր իմացականութեան տէր մարդիկ են։ Ետքը ռազմափորձերու մասին ալ դիտողութիւններ ըրաւ բանախօսը։ Պատերազմական նախարարը պատասխանեց թէ Պ. Պեպելի ըրած դիտողութիւնները հինցած պատմութիւններ են, որոնք ոեւէ հիմ չունին։ Ընկերվարականները կ'ուզեն հակառակամարտութիւնները չնչել գերման ազգին մէջ։ Նախարարը յարեց թէ Ֆրանսայի մէջ պատերազմական նախարարը աւելի խիստ կը վարուի քննադատող սպաներու դէմ։ Բանախօսը նաեւ հերքեց սա առարկութիւնը թէ գերման ռազմափորձերը ցուցամոլութիւններ ըլլան։

— Զրահապատ զինուորներու նախկին ենթասպայ Բրոսբէր Արէնպերկ իշխանը, յետոյ տեղական գաղթային զօրախումբին մէջ, 1900ին մահուան դատապարտուած էր զինուորական ատեանին կողմէ, Քամէրունի մէջ սեւամորթ մը սպաննած ըլլալուն համար։ Վիլհէլմ կայսրը տասնըհինգ տարուան փոխած էր այդ դատապարտութիւնը։ Առաջին վճիռը բեկանուեցաւ եւ դատապարտեալը այս անգամ անպարտ արձակուեցաւ Զինուորական ատեանին կողմէ, ժառանգական թերութեանց պատճառաւ։

ՍՈՄԱԼԻԼԵՆՏ

Նոր ցեղապետի մը ընդվզումը.— Արշաւանքներ.— Մատմիւլայի համախոհը։

Լոնտոն, 5 մարտ.— Ադէնէն կը հեռագրեն թէ Օկատէնի ցեղապետը ընդվզում ցոյց կուտայ։ Երեք ամիսէ ի վեր արշաւանքներ կը կատարէր իր մերձակայքի ցեղերուն մէջ։ Կ'ըսուի թէ բազմաթիւ հրացաններ ունի։ Նախկին Մատմիւլային համախոհն է։ Ասով հանդերձ, տրամադիր չէ Ուէպպի Շէպէլլի երկիրը արշաւել, իր զօրութիւնը ամրացնելէ առաջ։ Տեղական իշխանութիւնները մտահոգութիւն ցոյց չեն տար։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Բարեյուսոյ Խորհրդարանին մէջ.— Չինացի գործաւորներու խնդիրը։

Քէյփթաուն 5 մարտ.— Խորհրդարանին նստաշրջանին վերաբացումը, երէկ տեղի ունեցաւ։ Գահաճառին մէջ կառավարութիւնը ծանոյց թէ օրինագիծ մը ներկայացուած է, որով չինացի գործաւորներու մուտքը կ'արգիլուի Բարեյուսոյ գաղթավայրին մէջ։ Երեսփոխան մը յայտարարեց թէ բարեփոխման առաջարկ մը պիտի ներկայացնէ, ցաւ յայտնելու համար որ բրիտանական կառավարութիւնը նկատի չէ առած Բարեյուսոյ Խորհրդարանին կողմէ առաջարկուած որոշումները, չինացի գործաւորներու հարաւային Ափրիկէ ներմուծման դէմ։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Ոչ-խորհրդարանական յանձնախումբը.— Վիճաբանութիւն.— Թափուն հիւանդութիւններ։

Բարիզ 5 մարտ.— Հանրային առողջութեան ոչ-խորհրդարանական յանձնախումբը այս առտու գումարուեցաւ Ներքին գործոց պաշտօնատան մէջ։ Պ. Ֆուրնիէի ու Պ. Օկանէզոյի տեղեկագիրներուն վրայ վիճաբանութիւն կատարուեցաւ։ Լիօնի քաղաքապետ ու բժշկական համալսարանի բրոֆէսէօր Պ. Օկանէզոր խօսք առաւ առաջին անգամ, ըսելով թէ հանրային առողջապահութեան կազմակերպութեան կողմնակից եղող անձերու բառերին նայելով, ախտերը հետզհետէ կը տարածուին։ Բանախօսը չը կրցաւ այս մասին զօրեղ ապացոյցներ գտնել Պ. Ֆուրնիէի տեղեկագրին մէջ։ Տօքթ. Ժուէն պէտք յայտնեց հանրային առողջապահութեան կազմակերպութեան եւ ախտերուն միասնը մատնանշեց, աղոց ժամանակութեան տեսակէտով։ Այս հաշուով մեռնող տղոց թիւը աւելի ստուար ըլլալու էր Անգլիոյ քան Ֆրանսայի մէջ։ Մինչ հակառակն է որ կը տեսնուի։ Ֆրանսա որ հանրային առողջապահութիւնը կազմակերպած է, բազմամարդութեան մասին աւելի նպաստաւորելու էր։ Հակառակն է որ կը տեսնուի։ Ի վերջոյ Պ. Ժուէն առաջ բերելով տօքթ. Լընուարի թիւերը, ըսաւ թէ բնակչութեան հարիւրին 16ը թափուն հիւանդութիւններով (սիֆիլիս) վարակուած են։ Մեռնող տղոց համեմատութիւնն է հարիւրին 53։ Պ. Օկանէզոր պատասխանեց թէ վիճակագրութիւնները ոեւէ արժէք չունին։ Պ. Ժուէն եզրակացուց թէ հանրային առողջապահութիւնը պէտք է կանոնաւորել օրինական, մարդկային եւ բարոյացուցիչ կերպով։ Տօքթ. Պիւթ ճառ մը կարդաց ի նպաստ առողջապահիկ դրութեան [illegible] չնկատեց։ Նիստը վաղուան յետաձգուեցաւ։

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1826ԻՆ
ՊԷՐՆԱՐ ԷՍՔՐՖԻԷ ՈՐԴԻՔ
ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՂ ԵՒ ԹՈՐԻՉ
ԿՐԱՍԻ ՄԷՋ (ՖՐԱՆՍԱ.)

Ստորագրեալս, յիշեալ գործարանին Թուրքիոյ ներկայացուցիչ, կը ծանուցանէ դեղավաճառներուն, դեղագործներուն, անուշավաճառներուն, սափրիչներուն, ազնիւ ըմպելիք ծախողներուն, եւն. թէ կըրնայ հայթայթել ամէն տեսակ էսանսներ, նախնական նիւթեր, անմրցելի գիներով։ Պէրնար Էսքրֆիէ տան տիեզերական համբաւը կրնայ վստահութիւն ներշնչել յաճախորդներուն։ ԱՇԻԼ ՔԱՋԷ

Թուրքիոյ ներկայացուցիչ, Եըլտըզ խան, Թիւ 4, Ղալաթիա։

Կը ծախուի Սուիգրոս եւ Ընկ. դեղավաճառ Թէքէեանի, Թոմաեան Պալճեանի, եւ բոլոր դեղագործներուն քով։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Միւթէմէտիզի աստիճան տրուեցաւ Կայս. Պալատան քարտուղարներէն Իսմայիլ Հագգը պէյի։ Սանիէի աստիճան՝ պետական Խորհուրդին քաղաքային ճիւղին օգնականներէն Սամի պէյի։ Սալիսէի աստիճան՝ կրթական նախարարութեան թարգմանութեանց [illegible] օգնական Ահմէտ Ֆաիզ պէյի։

— Իզմիրի մաքսատան վերատեսուչ անուանուեցաւ մաքսային վերատեսչութեան իրաւաբանական խորհրդական Նիզամէտտին պէյ։

— Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Պաղտատի ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Մաշքովի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Բրէզիլիոյ Պէքիր պէյի որ Հալէպիստանէն Կ. Պոլիս եկած է։

— Երկրորդ կարգի Շէֆագաթ՝ Կ. Պոլսոյ նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազ Նէճմէտտին պէյի կնոջ եւ Պաղտատի ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Մաշքովի մօրը։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Էտիրնէի նահանգին քանի մը գիւղերու քրիստոնեայ ժողովուրդէն ասկէ առաջ Պուլկարիա փախած ութ Պուլկարներ այս անգամ զղջում յայտնած ու վերադարձած են։

— Ֆլօրինայէն հետեւեալը կը գրեն փետրուար 15 թուականով.— Անցեալ շաբթու իմացուելով որ աւազակներ յարձակած են Բարէ Սթէլօ գիւղը գտնող մէկ քանի ուղեւորներու վրայ, իսկոյն ոստիկան-զինուորներու ջոկատ մը ղրկուեր է՝ այդ աւազակները հալածելու համար։ Ոստիկան-զինուորները յաջողեր են նուաճել նոյն աւազակները։ Նուաճման լուրը առնուելուն պէս՝ նոյն կողմերու ժողովուրդը տեսնելով որ իրենց անդորրութիւնը աւելի եւս ապահովուած է, այր ու կին ամէնքն ալ բարեմաղթութիւններ ըրեր են վեհ. Սուլթանին համար։

— Ռումէլիի նահանգաց ընդհանուր քննիչը հեռագրեց Բ. Դրան թէ Ռումէլիի նահանգաց մէջ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ եւ թէ ամբողջ ժողովուրդը, շնորհիւ վեհ. Սուլթանին, բոլորովին անդորր վիճակի մէջ իր գործերովը կը զբաղի։

ԴԱՐԱՔԷՕՅԻ ԿԱՄՈՒՐՋԸ.— Ֆրանք. Ֆուրթէր Զայթունկ կ'իմանայ թէ ամերիկեան գործարան մը ծրագիր մը մատուցանելով օսմ. կայս. կառավարութեան, առաջարկեր է շինել Դարաքէօյի կամուրջը՝ նպաստաւոր պայմաններով։ [illegible] պաշտօնարանը հիմա կը քննէ այդ ծրագիրը։ Ասկէ առաջ Նիւրէնպէրկի գործարան մըն ալ նոյն նպատակով ծրագիր մը մատուցած էր։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ շոգենաւերը նորոգելու եւ յատակները մաքրելու համար Խասգիւղի գործարանին մօտ ցամաք կը քաշուին, ինչ որ թէ՛ դժուար գործողութիւն մը է եւ թէ աւելորդ ծախքի մը պատճառ կ'ըլլայ։ Շիրքէթի վարչական Խորհուրդը նկատողութեան առնելով այդ պարագան, որոշեց նոր դըրութեամբ շարժուն աւազան մը յանձնարարել եւրոպական գործարանի մը։ Այդ շարժուն աւազանը երկու հարիւր ոտք երկայնութիւն պիտի ունենայ։ Շոգենաւերը կարելի պիտի ըլլայ դիւրութեամբ ու շուտով նորոգել, որով շոգենաւերը երկար ատեն երթեւեկութենէ դադրելու պատճառ մը պիտի չունենան։

ԱՐՄՏԻՔՆԵՐԸ.— Հելլենական առեւտրական սենեակին լրագիրը հետեւեալը կը գրէ.— Էնկիւրիի կուսակալը տեղեկանալով որ Էնկիւրիի կայարանին մէջ առեւտրական գործառնութիւններով զբաղող կարգ մը շահադէտներ հոն տարուած արմտիքները կշռելու առթիւ խարդախութիւններ կը գործեն, որով գիւղացիները կը պարտաւորուին իրենց ապրանքները Սամսոն ու Մէրսին ղրկել, խիստ հրամաններ տուաւ այդ անտեղութեան առաջքը առնելու համար։ Ուստի հաստատապէս կը յուսացուի թէ այդ հրամաններուն հետեւանքով ձեռք առնուած միջոցները լաւ արդիւնքներ պիտի ունենան եւ առեւտրական գործառնութեանց մէջ վստահութիւնը պիտի վերահաստատուի։

ՍԹՈՔՀՈԼՄԻ օսմ. դեսպանատան մէջ անցեալները սեղան մը տրուեր է ի պատիւ Օսքար թագաւորին։ Ներկայ գտնուեր են նաեւ Շուէտ-Նորվէկիոյ բոլոր նախարարները։ Օսքար թագաւորը բաժակ պարզեր է վեհ. Սուլթանին կենացը։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ սպառազինմանց յատկացուած գումարները փութով եւ ամբողջութեամբ գանձելու համար, հրահանգ տրուեցաւ պատկանեալ պաշտօնեաներուն։

ՀԱԼԷՊԻ նահանգին հեծեալ եւ հետեւակ ոստիկան-զինուորներուն թիւը պիտի աւելցուի։

ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ մասնագէտ պաշտօնեաներ պիտի ղրկուին՝ պտղատու ծառերը բազմացնելու եւ տեսակները բարւոքելու համար։ Այդ պաշտօնեաները տունկեր ալ պիտի տանին իրենց հետ։

ՆԵՐՈՒՄ.— Պոսնեացի Մէհմէտ Նուրի որ մարդասպանութեան համար մահուան դատապարտուած ըլլալով Սինոպի բանտը կը գտնուէր, հիւանդութեան վիճակին հետեւանքով բարձրագոյն ներման արժանացաւ։

ՔԱՐԼՈԹԻ ՄԱՐՔԻԶԸ, նախկին խորհրդական Կ. Պոլսոյ իտալական դեսպանուած, նոյն պաշտօնին կոչուած է Վիէննայի դեսպանատան մէջ։

ԻԶՄԻՐԻ պելճիքական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Տիւքէր որ Անատոլի եզերքին վրայ, Պարսից Ծոցին ու Հնդկաստանի մէջ քննական պտոյտ մը կատարած էր, շաբաթ օրը Իզմիր վերադարձեր է։ Զանազան քաղաքներու մէջ պելճիքական հիւպատոսութիւններ, փոխ-հիւպատոսութիւններ եւ հիւպատոսական գործակալութիւններ հաստատած է։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց նախարարութիւնը գրեց Իզմիրի քարափանց գումպանիին որ նոյն քարափներու 1903 տարուան հասոյթէն կայս. կառավարութեան վերաբերեալ բաժինը յանձնուի երկրագործական պանքային տեղւոյն ճիւղին։

ՖՈԹԻԱՏԷՍԻ ԿՏԱԿԸ.—Առեւտրական դատարանը վճռած էր Իօֆիօզինի Ֆոթիատէսի կտակը եւ անոր միակ ժառանգորդ հռչակած էր՝ հանգուցեալին եղբօրորդին՝ Պ. Ելէֆթէրիատէս։ Մոնիթէօռ կ'իմանայ թէ կտակընկալներու կողմէ եղած դիմումին վրայ, այդ վճռին գործադրութիւնը յետաձգուեր եւ խնդիրը յանձնուեր է պետական Խորհուրդին։

Պ. ՀԻՒԿՆԷՆ, Անատոլի երկաթուղիին ընդհանուր տնօրէնի օգնականը, քանի մը օրէ ի վեր հիւանդ է։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Բօթէն տեսակցութիւն մը ունեցաւ Յունաց Ս. Պատրիարքին հետ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան նորընտիր առաջին քարտուղար Պ. Ֆրէվիլ Կ. Պոլիս ժամանեց։

ՀԱՆՔԵՐԸ. — Զեանհաս պաշտօնաթերթը, եղած հարցումի մը պատասխանելով, ծանուցանէ թէ հանքի մը պայմանագրութեան մէջ եթէ գաղթականներու գետեղման համար նպաստ առնելը նշանակուած ըլլայ, պէտք է թէ՛ այդ նպաստը եւ թէ Հիճազի երկաթուղիին յատուկ նպաստը գա՛նձել։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ ԵՒ ՔՕԼԻ ԲՈՍԹԱԼՆԵՐԸ. — Դաւրէժի օսմ. հիւպատոսարանը Բ. Դրան ղրկեց Պարսկաստանի թղթատարական եւ մաքսային վարչութեան մէկ յայտարարութիւնը որ առեւտրական եւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կողմէ յանձնուեցաւ Կ. Պոլսոյ առեւտրական սենեակին։ Այդ յայտարարութեան պարունակութիւնը հետեւեալն է. — «Պարսկաստանի թղթատարական վարչութիւնը կը հաղորդէ Ռուսիոյ թղթատարական վարչութեան մէկ շրջաբերականը թէ Պարսկաստան ղրկուելիք քօլի-բոսթալները թրանզիթով Ռուսիոյէն անցնելուն առժամեայ կերպով կարելի պիտի չըլլայ արտօնութիւն տալ, որով միջազգային քօլի-բոսթալներու գործառնութիւնները առժամապէս դադրած են։»

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԾՈՎԱՅԻՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Կ. Պոլսոյ ֆրանսական առեւտրական սենեակին լրագիրը յանուարի թիւին մէջ վիճակագրութիւն մը հրատարակած է, որուն նայելով, «ելմտական 1318 տարուան մէջ Թուրքիոյ ներածումները եւ արտածումները նախորդ տարուան նման են։ Այսուհանդերձ անցեալ տարի օսմ. նաւահանգիստները մտնող նաւերուն թիւը աւելցած է, իսկ առագաստանաւերու մասին 46,451 թոնոյի պակաս մը կայ։ Դրօշակներն ալ սապէս կը բաժնուին.— Անգլիական շոգենաւերը երկու միլիոն թոնօ, հելլենական՝ 732,000 եւ գերմանական՝ 521։ Իտալականներն ալ վեցերորդ աստիճանէն հինգերորդը ելած են. աւստրիականները իրենց նախկին վիճակը կը պահեն։ Ռուսականները հինգերորդէն վեցերորդ աստիճանը իջած են։ Ֆրանսականները եօթներորդ աստիճանին վրայ կը գտնուին՝ երկուք ու կէս միլիոն թոնոյով

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութեան կողմէ շինել տրուելիք շոգենաւերուն համար ծովային նախարարութեան եւ Տէրսանէի տնօրէն գործարանին միջեւ կնքուած պայմանագրութիւնը Բ. Դրան մատուցուեցաւ քննուելու համար։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ կուսակալութիւնը տեղեկագիր մը ղրկեց Բ. Դրան, որպէս զի Մուտանիա-Պրուսայի երկաթուղին երկարի մինչեւ Գարաքէօյ, որ Էրթօղրուլ գաւառին մէջ կը գտնուի Պրուսայէն հարիւր քիլոմեթր հեռու, եւ կամ մինչեւ Պօզ Էօյիւք, ինչ որ մեծապէս պիտի նպաստէ Պրուսայի առեւտրական գործառնութեանց աւելի զարգանալուն։ Բ. Դուռը ձեռնհաս պաշտօնարանին ղրկեց այդ տեղեկագիրը։

ԱՏԱՆԱՅԻ նահանգին կեդրոնական նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախորդ նախագահ Սիւլէյման Պէհճէթ պէյի ամսական հազար ղրուշ յատկացուեցաւ՝ իբրեւ անպաշտօն վիճակի թոշակ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանատան մէջ երէկ գիշեր սեղան մը տրուեցաւ, որուն ներկայ գտնուեցան Իտալիոյ, Մ. Նահանգաց եւ Պելճիքայի դեսպանները, Հանրային Պարտքի Վարչութեան մէջ անգլիացի եւ գերմանացի պատուիրակները, Կ. Պոլսոյ գերման գաղթականութեան երեւելիները եւ Գերմանիոյ դեսպանատան պաշտօնեաները։

ՎՏԱՐՈՒԱԾ. — Սապահ կ'իմանայ թէ Պրուսայի նահանգին կեդրոնին մէջ պաշտօնավարող ոստիկանութեան երրորդ գոմիսէր Իհսան եւ Նաֆի էֆ.ները այդ պաշտօնէն վտարուեր են՝ արբեցութեան եւ ուրիշ յոռի ընթացքներու համար։

ՍԵՒ ԾՈՎԻ նեղուցէն դուրս գտնուած փարոսը որ տակառի մը վրայ հաստատուած է եւ նաւատորմիներու վարչութեան կը վերաբերի, պիտի նորոգուի՝ ինը մղոն հեռուէն տեսնուելու եղանակով։

ՍԱՔԸԶ ԿՂԶԻՆ. — Արշիպեղագոսի կղզիներու նահանգին կուսակալութիւնը նկատելով որ Սաքըզի քարափի եւ նաւահանգիստի ընկերութիւնը թրամվէյի համար ծանր տուրք մը դրած է, որով կղզիին վաճառականութիւնը կը վնասուի, գրեց ձեռնհաս պաշտօ[illegible] այդ [illegible] եղած [illegible] որ անկ է, որպէս զի թրամվէյի տուրքը զեղչուելով կղզիին վաճառականութիւնը պաշտպանուի։

ԶՄԵՌԸ.— Պուլկարիոյ եւ Արեւելեան Ռումէլիի մէջ օդերը թէեւ տասնըհինգ օրէ ի վեր շատ լաւ կ'երթային, սակայն վերջերս աւրուելով քանի մը տեղեր անձրեւեր է եւ զանազան տեղեր ալ, մանաւանդ Վառնայի մէջ ու շրջակաները, տասը սանթիմէթր բարձրութեամբ ձիւն տեղացած է։

ՊԱՍՐԱՅԻ մէջ երկուշաբթի օրը քօլէրայէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

ՄՈՌՑՈՒԱԾ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.— Ռումանիոյ մէջ հրատարակուած յունարէն Իրիս լրագիրը կ'ըսէ թէ կարգ մը Յոյներու կողմէ կտակուած գումարներ կը մոռցուին եւ իրենց նպատակին չեն գործածուիր։ Օրինակի համար չորս տարի առաջ Ռումանիոյ մէջ մեռած Բաքաստոբուլոս 300,000 ֆր. կտակեր է իր ծննդավայրին՝ Քէսարիէի յունական վարժարաններուն, սակայն անոր եղբօրորդին գրաւեր է այդ գումարը։ Քամեէրիսնո անուն մարդ մը հազարական ոսկի կտակած է՝ Սէլանիկի եւ Եանեայի յունական աղջկանց վարժարաններուն, բայց այդ գումարը ոչ ոք ստացած է։ Տօսիթէօ անուն ուրիշ անձի մը կողմէ կտակուած 40,000 ֆր.ը երբեւէ հանուած չէ։ Նոյն թերթը կ'առաջարկէ որ այդ գումարները երբեւէ հանուին եւ իրենց նպատակին գործածուին։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Երէկ ժամ 6.35ին Կ. Պոլսոյ մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեցաւ հիւսիսային արեւելքէն դէպի հարաւային արեւմուտք։

ԵՐԵԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Երէկ գիշեր ժամը 6½ին Սկիւտարի Բէֆչէ Տէտէ Թաղը Թէնպէլլէր փողոցին մէջ ինը սենեակներէ բաղկացած փայտաշէն տուն մը վերի յարկէն հրդեհ ծագելով, ամբողջ շէնքը այրեցաւ։ Այդ տունը կը վերաբերէր Շէօհրէթ եւ Մէճտալէ անուն կիներուն։ Սէզայի եւ Մուզաֆէ անուն երկու կիներ բոցերուն մէջ մնացած ըլլալով, դժուարութեամբ ազատուեցան։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ առաւօտները ժամ 3.15ին կամուրջէն Էմիրկեան գացող շոգենաւը, այսօրուընէ սկսեալ, քառորդ մը կանուխ՝ այսինքն ժամ 3ին պիտի մեկնի, Պէշիքթաշ ալ հանդիպելով։

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ

Հօնկրուազ կեանքի ապահովագրական ընկերութեան Իզմիրի եւ շրջակայից գլխաւոր գործակալութիւնը՝ զոր ասկէ առաջ կը վարէին Տեարք Եւսաւա Սմիթայնէր Եւայէն, այս անգամ, նորոգ կարգադրութեամբ մը՝ Ընկերութեանս յիշեալ գլխաւոր գործակալութիւն յանձնած ենք Տեարց Հայկ Վիմեան եւ Ընկ., Իզմիր Բաժաս Էջօլ Էվլաճէլէր։

Զայս ի պաշտօնէ ծանուցանելով՝ կը յայտարարենք որ յետ այսօր Ընկերութեանս գործառնութեանց յատուկ ամէն ինչ՝ այդ շրջանակի մէջ՝ վերոյիշեալ Տեարց միջոցաւ պիտի կատարուին։

Ընդհ. գործակալութիւն
Բովանդակ Թուրքիոյ
Հօնկրուազ կեանքի ապահովագ. Ընկ.
Կ. Պոլիս, Պոստօթան խան

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ. — Հանրային Պարտքի Վարչութիւնը նուազուրդի կը դնէ հետեւեալ առարկաները.

100 ծրար թուղթ «Բավիռ» (ժաւռնալ)
102+63=17 քիլոկրամ։
1000 ծրար թուղթ «ռէզալ»։
1500 ծրար «Էնքէրիալ»։
500 ծրար «տօրրիօ Էմլէրիալ»։
1,17+0 81=44 քիլոկրամ։
600 ծրար քառթօն այլեւայլ թիւերով։

Հայթայթումը տեղի պիտի ունենայ հասարակութեան տրամադրութեան ներքեւ դրուած օրինակին համաձայն, յանձնելի առանց ծախքի, Պոլիս, Օսմ. Հանրային Պարտքի, կէսը վերջնական նուազուրդին յաջորդող 50 օրերուն մէջ եւ մնացեալը առաջին յանձնումէն 30 օր ետքը։ Նախնական նուազուրդը որոշուած է 6/19 մարտ 1904 (1320) կէսօրէն առաջ ժամը 2էն սկսեալ մինչեւ կէսօրէն ետքը ժամը 3։ Վերջնական նուազուրդը տեղի պիտի ունենայ նախնական նուազուրդին փակումէն ետքը մինչեւ երեք օր, առնուազն հարիւրին երեք զեղչով մը։ Երրորդ օրը առաջարկները պիտի ընդունուին կէսօրէն ետքը մինչեւ ժամը 3։ Այն անձերը որոնք յանձնառու ըլլալ կ'ուզեն, պարտաւոր են առ ի երաշխաւորութիւն Վարչութեան կեդր. Սնտուկին մէջ ի պահ տալ ըլլալիք հայթայթման արժէքին հարիւրին 10ը հնչուն դրամով։ Յանձնառութիւնները պէտք է ներկայացուին կեդր. Վարչութեան, կնքուած ծրարի մը մէջ ներփակելով վերոյիշեալ թուղթերը եւ քարթոններէն մէյմէկ նմոյշ, զորս հայթայթել յանձն կ'առնուի։ Այդ նմոյշը պէտք է յանձնառուին նշանակիչ մէկ մարքան կրէ։ Յանձնառութեանց տետրակը այս օրուընէ սկսեալ հասարակութեան տրամադրութեան տակ դրուած է, որ կրնայ տեղեկանալ անոր՝ Մատակարարական ճիւղէն, կէսօրուընէ առաջ ժամը երկուքէն սկսեալ մինչեւ կէսօրէն ետքը ժամը 3։

Փետր. 24/8 մարտ 1904 (1319)

1—10

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՆԻՍՏԸ

Խառն Ժողովը գումարուեցաւ այս առաւօտ Ղալաթիոյ [illegible] մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեանի։ Ներկայ էին Տ. Գրիգորիս արքեպ. Յովհաննէսեան, Տ. Կարապետ Սանտալճեան եւ Տ. Յովհաննէս Շահպազեան, Ա. քահանաները, Միհրան էֆ. Սեթեան, Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան, Տիգրան էֆ. Տ. Ներսէսեան, Մկրտիչ էֆ. Ասատեան։

Ժողովը՝ լսելէ ետքը Մուշէն ու Կարինէն եկած այլեւայլ վիճակային գրութիւններու ընթերցումը, յարաբերական խնդիրներով զբաղեցաւ։ Ուշադրութեան առաւ նաեւ Տրապիզոնի Առաջնորդին նկատմամբ հասած վերջին գրութիւնները եւ այս մասին Տ. Եղիշէ վրդ. Պապաճանի բացատրութիւնները, եւ համոզուած գոլով թէ անոր պաշտօնավարութիւնը չպիտի կրնայ արդիւնաւորուիլ, հետեւաբար հարկ չտեսնելով այլ եւս կատարել նախապէս տեսնուած քննութիւնը, փակեց խնդիրը։

Ժողովը որոշեց նաեւ Պատր. Փոխանորդ մը կարգել Վիճակային գործերը կարգադրելու համար եւ ընտրութիւնը թողուց յառաջիկայ նիստին։

Մայր Եկեղեցւոյ Դպրաց Դասու անդամներէն 16 դպիրներու դպրութեան չորս աստիճան պիտի տայ Ս. Պատրիարքը մօտ օրերս։

— Մանչէսթըրէն 5 անգլ. ոսկի ղրկուած է Պատրիարքարան՝ իբրեւ Յիսուս Մանուկի նուէր։

— Իզմիրէն երկու ընծայացուներ՝ տիրացու Համբարձում Ճէրահեան եւ Գաբրիէլ Պուչաքճեան Նիկոմիդիա ղրկուած էին, Տ. Ստեփաննոս արքեպիսկոպոսէն քահանայ ձեռնադրուելու համար. սակայն Առաջնորդ Սրբազանը հովուական խնդիրներու համար Օվաճըգ գտնուելուն, ընծայացուները Պարտիզակէ Օվաճըգ գացեր եւ շաբաթ օրը սարկաւագութեան աստիճան առեր եւ կիրակի օրն ալ քահանայ ձեռնադրուեր են։ Սրբազանը տիրացու Համբարձումը անուանեց Տ. Ղեւոնդ եւ տիրացու Գաբրիէլը՝ Տ. Խորէն։ Նորընծայ Տ. Ղեւոնդ քահանայ Մէնէմէնի Ս. Սարգիս եւ Տ. Խորէն քահանան Մաղնիսայի Ս. Սիոն եկեղեցեաց վրայ քահանայագործելու համար իրենց տեղերը պիտի մեկնին։

—Կեդրոնական Ժողովը գումարուեցաւ երէկ Պատրիարքարանի մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին եւ ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս արք.ի։ Ներկայ էին Պատր. փոխանորդ Սրբազանը եւ Սանտալճեան ու Շահպազեան աւագ քհ.ները։ 1. Ակնայ Ապուչեխ գիւղէն Տ. Մովսէս քհ. Տիվրիկի Կասմայ գիւղի Թաղ. Խորհուրդէն ունեցած պահանջքը գանձելու համար խնդրագիր մը մատուցած էր։ Ժողովը որոշեց պատասխանել թէ ո՛վ որ իր պաշտօնավայրը լքելով հեռանայ, այնպիսին ալ ո եւէ իրաւունք չունենար։ 2, Բաղէշի առաջնորդ Տ. Եղիշէ Ծ. Վ. տեղեկագրած էր թէ Բաղէշցի օրիորդ մը անչափահաս տարիքի մէջ տղայոյն մը հետ ասորի պսակով պսակուած եւ յետոյ լքուած էր իր ամուսնոյն կողմէ, այս վերջնոյն ուրիշի մը հետ դարձեալ ասորի պսակաւ ամուսնացած ըլլալուն համար։ Ժողովը նկատելով որ կինը անչափահաս տարիքի մը մէջ խաբէութեամբ եւ Ասորի պսակով ամուսնացած է, անվաւեր համարեց եղած պսակը եւ արտօնեց կնոջը՝ նորէն ամուսնանալ։ 3. Բարիզէն Մագուսա Փափազեան գրով խնդրած էր որ իր հայրը Տ. Թաղէոս քհն. Փափազեան որ այժմ Սիլիւրիէ կը գտնուի եղեր, տեղւոյն եկեղեցին քահանայ նշանակուի։ Ժողովը նկատելով որ Սիլիւրէ առանց քահանայի կը մնայ, որոշեց գրել տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդին որ եթէ քահանան արդարեւ հոն է եւ պէտք ունին քահանայի, Տ. Թադէոսի պաշտօնավարելու արտօնութիւն տրուած է։ 4. Նիկոմիդիոյ առաջնորդ Տ. Ստեփաննոս արքեպ. գրով մը ժողովին ներկայացուցած էր բնիկ Պարտիզակցի տիրացու Գէորգ Տ. Մեսրոպեանը եւ առաջարկած որ յիշեալը վարդապետ ձեռնադրելու արտօնութիւն տրուի իրեն, վկայելով անոր արժանաւորութիւնը։ Ժողովը իր մէկ շրջաբերականին համաձայն, որոշեց պատասխանել թէ ընծայացուն վանքի մը միաբան պէտք է ըլլայ եւ կամ եպիսկոպոսարանի մը մէջ մնայ, հետեւաբար պէտք է այդ ընծայացուն Արմաշի դպրեվանքը ղրկուի 3 տարուան սարկաւագութեան շրջանը բոլորելու համար։ 5. Նորը Գիւղի Թաղին բնակիչներէն եւ տեղւոյն եկեղեցւոյ ատենապետ հանգուցեալ Զաքար էֆ. Գրիգորեանի յուղարկաւորութիւնը Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ կատարուած ըլլալուն առթիւ Նորը Գիւղի Թաղ. Խորհուրդը իրաւասութեան խնդիր մը հանելով բողոք բարձած էր առ Ս. Պատրիարքն։ Ժողովը նկատելով որ նախորդ շրջաբերականի մը համաձայն, ննջեցեալին ընտանիքն ու պարագաները ուզեր են որ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ կատարուի յուղարկաւորութիւնը, եւ նկատելով որ արարողութիւնը կատարող Թաղին եկեղեցւոյն բաժինը տրուելէ ետքը ծխական Թաղին եկեղեցիին ալ կամաւոր նուէր մը տրուեր է հանգուցելոյն պարագայից կողմէ, խնդիրը փակուած համարեց։ Ժողովը ասկէ զատ զբաղեցաւ նաեւ ամուսնական եւ այլ խնդիրներով։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՆՏՈՆ, 8 մարտ. — Թիէն-Ցինէն կը հեռագրեն Սթանտարտի թէ ռուսական երեք հարիւր զինուորները գրաւեր են Հէրին-Մին-Թուրնի (Մանչուրիա, Մուքտէնի արեւմտեան կողմը) երկաթուղիի կայարանը։

—Չէ-Ֆուէն կը հեռագրեն Տէյլի Մէյլի թէ ճափոնական հեծելակներու բազմաթիւ զօրախումբ մը Բինկ-Եանկ կը գտնուի։ Գալով ճափոնական զինուորներու մեծ մասին, յառաջիկայ շաբթու հոն պիտի ժամանէ սպայակոյտին հետ, բայց այն ատեն միայն յառաջխաղացումի պիտի սկսի, երբ հարիւր հազար ճափոնական զինուորներ համախմբուին Բինկ-Եանկի մէջ։

— Իոքէուէն (Նիու-Չուանկ) կը հեռագրեն Ռիւթէրի թէ ռուսական փախստականներ կը պատմեն որ քորէական հողի վրայ վերջերս կատարուած ճակատամարտի մէջ, Եալու գետին եւ Բինկ-Եանկի միջեւ, Ռուսները յաղթեր են ճափոններուն, բայց իրենք ալ ծանր կորուստներ ունեցեր են։ Բորթ-Արթուրէն փախած անձեր կը պատմեն թէ նաւարանին մէջ աշխատութիւնները դադրեր են, թէ՛ Ռեթվիզանը ազատելու փորձը չէ յաջողեր եւ թէ Բորթ-Արթուրի ամրոցները մեծապէս վնասուած են ճափոններու ռմբակոծութենէն։

ԹՈՔԻՕ. — Կը ծանուցուի թէ Վլատիվոսթոքի ռուսական նաւատորմիղը Թումէն-Ուլա գետին մօտերը կը գործէ՝ պաշտպանելու ռուսական զինուորներուն շարժումները Բասիէթի ծովածոցին եւ Թումէն-Ուլա գետին միջեւ։

— Ռուսական հեծելազօրք խումբեր մեծ դժուարութեամբ Քեանկ-Սահէնկի մօտ ժամանեցին, Հիամ-Եանէ-Տօ նահանգին մէջ՝ Քորէայի հիւսիսային արեւելեան կողմը։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ. — Մաքարով ծերծովակալը Տալնի հասաւ։ Վաղը հոս կը սպասուի։ Բորթ-Արթուրի ամրոցաց շրջականերուն մէջ կատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէ։

ՇԱՆԿԱՅ. — Հավաս կը հեռագրէ թէ ճափոնական զինուորներու շարժումները կանոնաւորապէս կը կատարուին, բայց կարծուածէն շատ աւելի դանդաղութեամբ։ Երբ Քորէա ու Մանչուրիա ցամաք ելլեն, չորս զօրաբանակի պիտի բաժնուին։ Տակաւին յայտնի չէ թէ ճափոնները ո՛ր կէտերը ընտրած են իբրեւ համախմբման կեդրոն այդ զինուորներուն համար։

ՀՌՈՄ. — Ելպա նաւը ընդունուած ռուս փախստականները Հանկ-Բանկի մէջ ռուսական իշխանութեանց յանձնուեցան։

ՓԱՐԻԶ. — Երեսփ. Ժողովը՝ զանազան առաջարկութիւններ մերժելէ ետքը, 245ի դէմ 307 ձայնով որոշեց ձեռք առնել յօդուած առ յօդուած վիճաբանութիւնները այն ծրագրին որով կրօնական միաբանութեանց կ'արգիլուի ուսուցում կատարել։

ՎԻԷՆՆԱ. — Երեսփ. Ժողովը վերըսկսաւ իր աշխատութիւնները։ Նիստին ընթացքին Պ. ֆոն Քէրպէր խօսք առաւ եւ յայտարարեց թէ Աւստրիա-Հունգարիա որ բոլոր պետութեանց գլխաւոր պարտականութիւնը կը նկատէ տիեզերական խաղաղութեան պահպանութիւնը, մեծապէս կը ցաւի Ռուսիոյ եւ ճափոնի միջեւ պատերազմ ծագելուն համար, բայց բացարձակ չէզոքութիւն պիտի պահէ։ Յետոյ նախարարապետը ցաւ յայտնեց կարգ մը վրդովիչ լուրերու տարածման համար, որոնք բնաւ արդարացի չեն։ Խօսքը աւարտեց հրաւէր կարդալով բոլոր կուսակցութեանց՝ միանալ բեղուն աշխատութիւն մը կատարելու համար։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՓԱՐԻԶ, 8 մարտ. — Ո՛չ Լոնտոնի եւ ոչ ալ Բեթերսպուրկի մէջ տեղեկութիւն առնուեցաւ Ծայրագոյն Արեւելքէն։

— Երեսփ. Ժողովը այսօր շարունակեց վիճաբանութիւնը նախարարական այն ծրագրին որ կրօնական միաբանութեանց կ'արգիլէ ուսուցում կատարել։ Նախարարապետին մէկ բանախօսութենէն ետքը, Ժողովը 62 ձայնի մեծամասնութեամբ որոշեց ձեռք առնել նոյն ծրագրին իւրաքանչիւր յօդուածին վիճաբանութիւնը։

— Իրիկուան լրագիրները կ'ըսեն թէ Քոմպի դահլիճին կացութիւնը զօրացած է Երեսփ. ժողովին երէկուան քուէով, որով առաջնակարգութիւն կուտայ կրօնական միաբանութեանց ուսուցում կատարելը արգիլող ծրագրին. նաեւ այսօրուան քուէով, որով իւրաքանչիւր յօդուածի վիճաբանութիւնը կ'որոշուի։ Ծրագրին քուէարկուիլը անխուսափելի կը նկատուի։

— Տէֆլիսի գործին վերաքննութիւնը առաջ կը տարուի առանց միջադէպի։

— Սակարանին մէջ բացումէն մինչեւ փակում, գիները միշտ բարձրացան, յատկապէս գնումներու հետեւանքով։ Փակման պահուն գիները շատ բարձր էին։ Օսմ. արժէթուղթերուն գիները շատ հաստատուն էին։

Տե՛ս չորրորդ երես ԲՐԷՆԴԱՆի մեծ վաճառատան ծանուցումը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Երէկուընէ ի վեր գիները դէպ ի վեր շարժում մը ունեցան եւ Սակարանին մէջ երէկ, իրիկուան մանաւանդ, կարեւոր գնումներ կատարուեցան Օսմանեան Քոնսոլիտէին եւ Երկաթուղիին վրայ։ Երկաթուղին Բարիզի սակին հետ տարբերութիւն չունէր հոս քանի մը օրէն ի վեր, այնպէս որ այսօր 113 ֆր.է հեռագիրը, Ղալաթիոյ Սակարանին մէջ ալ նոյնն է։ Քոնսոլիտէն ալ 86.9 փարա։

— Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիփսիէնի 1886ի էմիսիոնին, այսինքն հինէն ունեցողներ պէտք է գիտնան թէ նոր էմիսիոնին — 1903ինին—հետ 16 ֆր. տարբերութիւն կ'ընէ այսօր. ծախած ատեննին ուշադրութիւն ընելու են։

— Ճափոնականին հեռագրական գինն է այսօր 65.50 եւ ռուսականինը, 4⁰/₀ առկաստրը, 92.50։ Մ. Հ.

ՓԱԿՈՒՄ 24 Փետրուար

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	85	29
Ամէնէն բարձր գին	»	85	30
Ամէնէն վար գին	»	85	13
Ռումէլիի երկաթուղի գոց	ֆր.	112	25
Ամէնէն բարձր գին	»	112	62
Ամէնէն վար գին	»	111	50

ԲԱՑՈՒՄ 25 Փետրուար

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	86	04
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	112	75
Շիրքէթի Խայրիէ		80	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական պանքա		428	—
Տէրքօս		251	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	60
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	85
» ժուիսանս		1	47
» պարտաթուղթ		480	—
[illegible] Կ. Պոլսոյ		505	—
Թրանսվալ		84	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիփսիէն Ա		286	—
» » » Բ		269	—
Լավրիոն		56	—
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		10	87
» պարտաթուղթ	«	517	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք		110	10
Բարիզ »	ֆր.	22	83 3/4
» » » չէք	»	—	—
Պերլին անտոտոս չէք	մար.	18	54
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	81

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	18
Անգլիական ոսկի	»	110	12
Բոլ Էմբէրիալ	»	90	10
Ֆլորին	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	03
Մէթալիք	»	—	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	[illegible]	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 8 Մարտ

Անգլիական Քոնսոլիտէ		85	48
Միացեալ պարտք	Բ. գ.	76	75
	գոց	77	37
Օսմանեան Պանքա		11	75
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		39	—
» Մոնոփոլ		41	—
Պուլկարական 1888		84	50
Էժիփսիէն ինիֆիէ		102	87
Ֆօմինէալ		103	—
Թրանսվալ		3	31
Այտին երկաթուղի		14	-
Փոխանակագիր		25	26 1/4

ԲԱՐԻԶ, 8 Մարտ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		95	95
Միացեալ պարտաթուղթ բաց.	Ղրշ.	78	37
» գոց.	»	79	05
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	548	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	112	75
[illegible]	»	416	—
Օսմ. Ռէժի	»	340	—
[illegible] Թիւրք 4 %	»	488	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1086	—
Իտալական Ռանթ	»	100	20
Սպանիական արտաքին	»	78	75
Թրանսվալ	»	85	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	155
Դ [illegible]	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 8 Մարտ

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	240	40
Ռումէլի երկաթուղի	»	118	—
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 8 Մարտ

Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	76	25
Ռումէլի երկաթուղի	»	119	25
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Փխն. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	275

ՊՐԻՒՍԷԼ, 8 Մարտ

Միացեալ պարտք		78	25
Ռումէլի երկաթուղի		111	75

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԽԱՆԻ ԳԱՐԵՃՐԱՏԱՆ ՎՐԱՅԻ ՑԱՐԿԸ
(Վիլա Մաքուրեանց դէմը)

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստուին, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամածութիւն, եւ ակռայ արմատահանութիւն՝ երաշխաւորեալ։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ ազդանիւթերու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Զմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս [illegible]) [illegible]

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.— Օսմ. Կայս. Պանքան մրցման կը դնէ հինգ պաշտօններ, Պոլսոյ կամ գաւառի իր գրասենեակներուն համար։ Քննութեան նիւթերը հետեւեալներն են.—

Առեւտրական եւ վարչական թղթակցութիւն՝ Ֆրանսերէն կամ Անգլիերէն։

Ընտրելիներուն խօսած կամ գրած լեզուները, եւ մասնաւորապէս Թուրքերէնը։

Տարերք տոմարակալութեան, առեւտրական օրէնսգիտութեան եւ առեւտրական աշխարհագրութեան։

Տոկոսի եւ դրամադեղչի հաշիւներ. փոխանակագրի գործեր։

Արպիթրաժ, դրամի վրայ գործառնութիւններ, արժեթուղթերու գնում եւ վաճառում։

Մրցման ընդունուելու համար, ընտրելիները իրենց խնդրանքին հետ մէկտեղ, պէտք է ներկայացնեն լաւագոյն երաշխաւորութիւնները եւ յանձնարարութիւնները։ Օսմ. Կայս. Պանքան իրեն կը վերապահէ որոշել մրցման ընդունուելու բոլոր պայմանները։

Մրցման մասնակցիլ փափաքողները պէտք է ըլլան առ նուազն 16 եւ առաւելն 30 տարեկան։

Մրցումը պիտի կատարուի յառաջիկայ մարտ ամսոյ միջոցին։ Մրցման ընդունուողներուն՝ յառաջիկային անձնապէս զեկոյց մը պիտի ղրկուի, որոշ թուականը ծանուցանելու համար։

Ընտրելիներէն կը խնդրուի անձամբ ներկայանալ Պանքային Մատակարար դիւանին՝ արձանագրութեան համար, մինչեւ փետր. 29 (Ն. Տ.), բացի ուրբաթ եւ տօնական օրերէն, ամէն օր կէս օրէն ետք ժամ մէկէն մինչեւ 4½։

—Մինչեւ այսօր պաշտօնի համար եղած խնդրանքները չեղեալ կը նկատուին։

Կ. Պոլիս 2/15 յունուար 1904

ԻԼԱՆ

Խազինէի Խասսայի Շահանէ

Խազինէի Խասսայի Շահանէյէ մուպաեաա օլունաճագ Թավուգ հինտի էօրտէք վէ սաիրէ իլէ եէշիլլիքին մունաքասասընա պաշլանըլտըղընտան իթպու Թալիպ օլանլարըն Թէքլիֆնամէ ազչէսինի վէ եա մութէպէր քէֆալէթնամէյի մուսաճահապէն Խազինէի ճէլիլէի միւլքիէյէ հաճէ կէլմէլէրի 1-3

Ֆի 22 շուպաթ սէնէ 1319

⁂

Խազինէի Խասսայի Շահանէյէ մուպաեաա օլունաճագ գըրգ սէքիզ պին [illegible] գըլէ Միթիլլի վէ Այվալըգ սապոնընըն մունաքասասընա պաշլանըլտըղընտան վէ երմի պին գըյէ գահվէ իլէ թավուգ վէ եէշիլլիքին մարթըն պիրինճի բազար էրթէսի կիւնիւ իհալէի էվվէլիէսի իճրա գըլընաճաղընտան իթպու Թալիպ օլանլարըն Թէքլիֆնամէ ազչէսինի վէ եա մութէպէր քէֆալէթնամէյի մուսաճահապէն եէվմի մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ օնա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւլքիէյէ հաճէ կէլմէլէրի։ 1—3

Ֆի 23 շուպաթ 319

ԻԼԱՆ

ԲՕՍԹԱ ՎԸ ԹԵԼԵՂՐԱՖ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Միւթէֆէրրիգ էլճինսիլէ օլան իւչ պին իւզ եիրմի սէքիզ ատէտ լազըմէսի իլէ իմալէ լիւզում կէօրիւնէն սէքիզ պին իւզ ալթմըշ տէօրթ նէվ էճզա վէ ալաթ մաղսուսա չէնպէրլի թանթա սանտըգ մէվճուտ մունագասաճա վէ օլունտըղընտան իմալընա թալիպ օլանլար նիւմունէ վէ շէրայիթինի կէօրմէք վէ անա կէօրէ բէյ սիւրմէք իւզրէ [illegible] մուգավէլէնամէսի մուհասէպէ օտասընտա [illegible] սաաթ քէֆալէթ [illegible] ճիւմա կիւնլէրինտէն մաադա [illegible] կիւն սաաթ [illegible] մուրաճաաթ իլէ [illegible] օլունուր։

Ֆի 24 շուպաթ 1319

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Վիճակ 31 Հոկտեմբեր 1903

ՊԱՀԱՆՋՔ	Օսմ. ոսկի	
Բաժինք չգանձուած	5,500,000	—
Սնտուկ ի Կ. Պոլիս	1,214,948	55
» » մասնաճիւղս	563,648	40
Գանձելի փոխանակագիրք	1,522,739	77
Պետական արժէթուղթք	2,501,986	04
Զանազան արժէթուղթք	2,015,562	16
Ընթացիկ հաշիւք Կայս. Գանձուն— պարտականք	2,103,845	96
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք — պարտականք	3,870,770	68
Փոխատուութիւնք արժէթղթոց եւ վաճառաց	5,827,902	91
Անշարժ եւ շարժուն գոյք	281,362	32
Զանազանք	113,179	88
Օ. Ո.	25,515,946	67

ՊԱՐՏՔ	Օսմ. ոսկի	
Դրամագլուխ	11,000,000	—
Պանքատոմսք ի շրջաբերութեան ի Կ. Պոլիս եւ ի մասնաճիւղս	1,276,864	-
Վճարելի փոխանակագիրք	1,982,246	58
Ընթացիկ հաշիւք Կայս. Գանձուն — պահանջողք	1,174,713	55
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք — պահանջողք	8,709,474	72
Դրամական աւանդք որոշ պայմանաժամով	17,647	90
Վճարելի շահաբաժինք	847,867	83
Զանազանք	507,132	09
Օ. Ո.	25,515,946	67

Վաւերացեալ ճշդութիւնն ըստ տոմարաց

Հմրկլ. Տնօրէն
Օ. ՊՌՈՒՆՏ

Վ. Ընդհ. Տնօրէնի
Ա. ՆԻԱՍ

ՅՕԴԱՑԱՒԻ ԵՒ ՅՕԴԱՏԱՊ

ԱՊԱՀՈՎ ԲՈՒԺՈՒՄ
ԿՕՏԻՆԱՅԻ ԸՄՊԵԼԻՈՎ

Պատրաստուած Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կայսերական-արքայական համալսարանի տարրաբաններէն
Ռ. ԵՒ Ժ. ԿՕՏԻՆԱՅԻԿ ողմէ

Ցօդացաւային բոլոր հիւանդութիւններ, ինչպէս գլխու ցաւ, ջղացաւութիւն, մէջքի ցաւ, կոնակի ցաւեր եւ ծունկերու ցաւեր արմատական կերպով կը բուժուին ԿՕՏԻՆԱՅԻ դարմանով։

Ամբողջ Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչ Տ. Գ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ., Դավաֆճեան խան թիւ 5։

Կը գտնուի նաեւ Վէնսան Գասապեան էֆ. ի դեղի մթերանոցը եւ բոլոր գլխաւոր դեղարաններ։

Դեղատները երբեք չիշէն պակաս չի գրկուիր

Դեղատներու համար կը փնտռուին պատուաւոր եւ գործունեայ գործակալներ, խիստ նպաստաւոր պայմաններով։

ՍԻՐՕ ՏԸ ՌԷՖՕՐ ԻՕՏԷ
ԼՌՈՒՄԾ ԵՒ ԸՆԿ.
SIROP de RAIFORT IODÉ

Բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած Սիրօ Անթիսքօռպիւթիքի և Մօռիւ ձկան իւղին տեղ՝ աւելականութեամբ, տժգոյն ու տկարակազմ տղայոց մորթի փշտիկներուն դէմ. ինչպէս նաեւ վիզի գնտիկները հալեցնելու և ախորժակը բանալու համար։
Փարիզ, 8. Վիվիէն փողոց
և բոլոր դեղարանոց մէջ A.

PARIS
GRANDS MAGASINS DU
Printemps
NOUVEAUTÉS
Envoi gratis et franco
du catalogue général illustré, renfermant toutes les modes nouvelles pour la SAISON d'ÉTÉ, sur demande affranchie adressée à
MM. JULES JALUZOT & Cie
PARIS
Sont également envoyés franco, les échantillons de tous les tissus composant nos immenses assortiments, mais bien spécifier les genres et prix.
Envoi franco de port jusqu'à destination de toute commande de 50 francs payée par avance, pouvant être expédiée en un seul colis-postal.
Les envois qui ne peuvent être faits par colis postaux, sont expédiés franco Marseille ou, sur demande, franco destination, à partir de 100 fr. moyennant 5 % d'augmentation sur le montant de la facture. — Ces envois peuvent être expédiés contre remboursement.

CAISSE PATERNELLE
ՓԷՍ ՓԱՏԷՐՆԷԼ
ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ՓԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74 %, որով ՓԷՍ ՓԱՏԷՐՆԷԼԻ ընձայած երաշխաւորութիւնը գեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութենէն։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս
Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՓԼԷՌ, Դրանսատլանդիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻՀԷՄ, Նախկին գանձապաs.
Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիոնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Փ. ԱՇՏՕՌԱՏԱՐԵՕՐ
Սթամպուլ, Սալթան-Համամ, Բասամ Քամբրըճըօղլը
Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիոնէի.
ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն անձերին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս։

ԱՆՔՈՐ
Հիմնեալ 1858ին
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵԱՆՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 168,000,000 | Վճարեալ գումարներ Ֆր. 277,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
ՍԻԿՖՐԻՏ ԱՏԼԷՐ
Սթամպոլ Ասլան Էֆէնտի խան

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականը
(20 Հիճրէ 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է ՂԱԼԱԹԱ Եէնի խան, [illegible]

[illegible]

Ընդհ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զատօյեան
Մարքուէնլար Զարլըք խան թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այլ եւ այլ քաղաքներու. [illegible]
194

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
THE SINGER MANUFACTURING Co.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց ակռոնումիւթեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։
Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։
Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։
Բերա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի առջեւ
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար Չարշը պօյը, թիւ 120։
Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզօղլուի տունը։

COMP. RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շարժաբուած երթեւեկութիւններ
Յուլիս
Դշ. 24,8 Սէվաստաբոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Տարտանէլ, Այնորօզ, Սելանիկ, Իզմիր, Քիօս, Թարապալուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօռթ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Եշ. 26/10 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ. 28/12 Մէթէլին, Իզմիր, Բիրէ. Աղեքսանդրիա, ժամ. 10ին միջօրէէն առաջ։
Օտեսա ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Կիր. 29/23 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Պաթում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի,

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Ռըւեօրքի միջեւ բաճեղ ագ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքթորիան	10000	Ալպէնեան	3500
Ռուժէնեան	10500	Լէօնէրպերն	3500
Բէտֆորտեան	10500	Ազօրեան	3000
Լանքաշըրեան	9000	Պէլէրիան	3500
Ռէյսմոնթէան	9000	Արապեան	3500
Իօլոմպեան	8000	Ռէէնեան	3500
Ճօրճեան	8000	Անթիլլեան	3500
Պոսթոնեան	8000	Պիգանեան	3500
Թրինիտեան	8000	Լէտեան	3000
Պալէրնեան	3700	Պիբէօ	900
Վալենթեան	3700	Օսորգօ	800
Սլավոնեան	2700	Լէտոն	80
Եօքէան	3500		

Ապրանքի տեսակէն կը խնդրուի իրենց ապրանքի պատշաճ փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատանց հանելու համար ճշդեն հրահանգը գրել չարժեւուին ժամէն աւելի 24 ժամ առաջ։
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, Քարակէօյ Ճեմալ մաղազաներ 453 թիւ
600

ՍԱԼԱՄԱՆՏՐ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Կեդրոնատեղի՝ ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ
Դրամագլուխ եւ պահեստ
ՖՐ. 7,500,000

Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով եւ սակերով հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, մթերանոցներ, գործարաններ, եւն. ինչպէս նաեւ անոնց պարունակութիւնը, Կ. Պոլսոյ եւ ամբողջ Թուրքիոյ մէջ։
Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. Կայս. Պանքան։
Ընդհանուր գործակալ
ՖՕՍԿՕԼՕ ՄԱՆԿՕ ԵՒ ԸՆԿ.
Կալաթա Գարա Մուսթաֆա փողոց թիւ 4
35—104

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԸԼ ԵՒ ԸՆԿ.
ՍԵՒԱԾՈՎԵԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ
Մարտ 14ին Մեծկըոթի, Սեւ ծովէն։
« 16ին Հէօօ, Անչէրսէն։
ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Մարտ 9ին Իսկէրէթի, Սամսոն, Տրապիզոն Պաթում և Նովօռօսիսք։
, 15ին Մեծկըոթի, ուղ. Մարսիլիա։
Ա. կարգ Բորդոյի համար 200 Ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բորդոյի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »
Ծամբը աղջկէ Թոգինի համար։
Առաջին կարգ 24Տ ֆրանք. Բ. կարգ 75 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Բաղչէջեանին Թաթ Հանէ Քաբամքին
516 Թ. ՌԸՊԻՈՒԼ

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
Զուտ փոխադարձ հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին ապահովագրեալ գումար Ֆր. 1,506,000,000
1901ին ապահովագրեալներուն եղած վճարումներ՝ Ֆր. 34,000,000.
ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆր. 17,500,000.
ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔի տեղեկագրական բոլոր մինչեւ հիմա ուղիղ որ և է ընկերութենէ չէ յանձնուած ը իսկական աւելի ապահովութեան և շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է [illegible] համագործութեան մասնաւոր և պատճառներ [illegible] ապահովագրեալ վճարելի յետոյ [illegible]

ապահովագրեալ հաշուի առնելու. այս փոխառութեանց քանակները [illegible] 30 օր ապահովագրեալ [illegible] մինչեւ 5 տարի վերջերէն [illegible] 5 էն 100 տոկոսով [illegible] Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլորն մէջ ժամանակամիջոցի մը համար [illegible] ապահովագրեալ վճարուած ապահովագրեալ համաձայնութեամբ [illegible] առանց հաշուի առնելու. անվճար մնացած ապահովագրեալները։
ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ 4 էն 100 տոկոսաբեր [illegible] տոկոսաբեր ապահովագրեալներուն աւելի [illegible] հաշուի առնելու համար [illegible]
Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՌԻ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Ընդհ. Գործակալ
Ա. ՁՈՒՆԿԱՃԵԱՆ
Պոլիս Հալէբօղլու խան
Լեվնտա փողոց. Վէթուլիս խան [illegible]

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ
Ընդմէջ Հուլի և Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Տիտօ	1497	Կուիտօ	1011	Մալմօ	724	Րոզարիօ	186
Ալէբբօ	3607	Տոմինօ	2906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սանթօ	1113
Անճէլօ	1541	Տէրպօ	895	Հիրօ	775	Մարքէլլօ	3709	Սէբբօ	1735
Արիոսդօ	2271	Ֆինօ	4311	Հիտալկօ	1531	Միլանօ	3557	Սիլլօ	1193
Պասանօ	1822	Ֆոմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սորէնտօ	1200
Պորոտինօ	1264	Ֆալքօ	2383	Հորադիօ	3660	Մոնթեվիտէօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Ֆրանքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	1419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրունօ	841	Ֆինլանտօ	504	Իտալօ	2354	Նէրօ	1083	Թէկօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էգրօ	2464	Իտահօ	5540	Օթթօ	1100	Թոլէտօ	1470
Գայրօ	1671	Էլտորատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թորպիտօ	487
Գալիբսօ	1837	Էրազմօ	1841	Քոլպինօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրանինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քոլպինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասգօ	1914
Գադօ	1094	Ֆինլանտիա	1828	Քովնօ	1700	Բօլօ	510	Վոլօ	1289
Չիգագօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րինալտօ	2223	Վոլթուրնօ	2396
Ծիսէրօ	1831	Ֆրանսիսքօ	4532	Լէօնարտօ	2272	Րինոլտօ	1663	Ուէրօ	1850
Ծիթօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօնօ	1643	Րոլլօ	1313	Զէնօ	1200
Գոլորատօ	4235	Կեգանօ	1343	Լորէնցօ	3191	Րովէգօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հուլէն հոս հասած է,
Հօրէսիօ շոգենաւը, նաւապետ Քրօֆթ։
Ը դհանուր վաճառքով Հուլէն հոս կը սպասուին։
Քլարօ շոգենաւը, ամսոյս 15ին։
Սիբիօ շոգենաւը։ « 22ին
Միֆասօ շոգենաւը, » 29ին։
Ալէֆրօ շոգենաւը, ապրիլ 12ին։
Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀՈՒՏ ԼԻՐՓԸՕՆ
Թի [illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
Ուրբ ամիսը երկու անգամ կը բաժնէ
Լիվրբուլի եւ Ռըւեօրքի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէռնիա	13900	Ուլդոնիա	5538
Սաքսոնիա	13900	Քարփաթիա	4841
Լուքանիա	12950	Կալլիա	3229
Քամպանիա	12950	Բօլիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Պէրբիա	2936
Ումպրիա	8128	Սերպիա	2935
Էթրուրիա	8120	Պանոնիա	2882
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Աւրանիա	7269	Քէֆալոնիա	1641

Դիմել առ ՃՕԼԻ & ՍԻԿԷՐ
Joly et Seager
Մէյմանէթյի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա [illegible] 255

Ատամնաբոյժ ՔԱՐՈԼ ԽՈՒՄՈՒՇԵԱՆ

"ԱՐԵՒԵԼՔ,, Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (14)

ՓԻԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

ՓԱՐԻԶԻ ԳՈՐԾԱՒՈՐՈՒՀԻՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Ե.

ԱՅՐ ԵՒ ԿԻՆ

Այս տարեդարձը Սքանտինավիոյ մէջ կը տօնուի ժողովրդական խրախճանութիւններով։ Այդ միջոցին, եւ գլխաւորաբար այդ թուականին փոխանցուած չէ այն անցող եւ եկող օրուան միջեւ, եւ գիշերուան անթափանց քօղը վայրկեան մը իսկ չի մթագներ երկինքը։

Այս քաղցր ու գիւթական վերջալոյսը կը տօնուի ժողովրդական աղմկալից հանդէսներով։ Սթօքհոլմը չրջապատող բոլոր լեռներուն վրայ կրակներ կը վառուին —հեթանոսական սովորութեանց յիշատակներ— որոնց շուրջը կը պարեն երիտասարդ մանչերն ու աղջիկները։

Ֆիլիբ Լանժվիլ ու Օր. Պուրկէօյլ դիտելէ յետոյ շրջակայ գեղջկուհիներու անձորձակ պարը եղեւնիէ անտառին խարոյկի մը շուրջը, բլուրին մամռապատ զառիթափերէն վար իջան, գլուխ գլխի անսակցութեան մը հաճոյքները ըմբշխնելու երեւոյթ չունենալով։

Մինչ Ֆիլիբ ձեռքը կ'երկարէր իր ընկերուհիին, փոս մը անցնելու համար, Օր. Պուրկէօյլ հաճոյալից նայուածք մը ուղղելով երիտասարդին, ըսաւ.

—Ներեցէք, պարոն, ձեզի յայտնելու այն հաճոյքը զոր կը զգամ, հաստատելով ճշդապահութիւնը ձեր վրայ ըսուածներուն։

—Օրիո՛րդ, ի՞մ վրաս խօսած են ձեզի։

—Շատ անգամներ։

—Ո՞վ, եթէ անզգուշութիւն չըլլայ հարցնելս։

—Նախ իմ բարեկամուհիս, Պլըթիլտ տ'Ամպլեօզ...

Լանժվիլ զարմանքի շարժում մը ունեցաւ։ Սիտանի, որ առջեւէն կը քալէր, չնշմարեց։

—Կը ճանչնա՞ք զայն, մրմնջեց Ֆիլիբ քիչ մը տժգունած։

—Այո՛, պատասխանեց մանկամարդ աղջիկը փղձկոտ շեշտով մը, իմ մտերիմ բարեկամուհիս է... Միեւնոյն գիշերօթիկ վարժարանին մէջ կը գտնուէինք... շատ անգամ ձեզ տեսած եմ Վիլ-տ'Ավրէյի մէջ, բայց բնականաբար, դուք նշմարած ըլլալու չէք զիս...

Երիտասարդ դիւանագէտը ներողութիւն խնդրեց, Օր. Պուրկէօյլը անմիջապէս ճանչցած չըլլալուն համար։

Իր պաշտելիին անունը արտասանելէն ի վեր, Սիտանի միեւնոյնը չէր թուեր իրեն։

Իր սովորական շրջահայեցութեան հակառակ ջերմագին շեշտով մը ըսաւ.

—Ուրեմն Օր. տ'Ամպլեօզի հետ բարեկամական յարաբերութիւն ունի՞ք։

—Ռուվիլէյ դքսուհիին հետ ըսէք, որովհետեւ մէկ տարիէ աւելի կ'ընէ ամուսնանալը։ Իր պատուոյ օրիորդներէն էի. կը յուսայի թէ դուք ալ ներկայ պիտի գտնուէիք հարսանեկան հանդէսին... Պլըթիլտ քանիցս ձեր անունը արտասանելով իմ առջեւս, ձեր նկատմամբ համակրական հետաքրքրութեան զգացում մը արթնցուցած էր մէջս, ինչ որ սիրտ յօժար կը խոստովանիմ։

Հետեւեալ օրը, Ֆիլիբ դարձեալ միեւնոյն նիւթին վրայ խօսք բացաւ, որ այնքան հաճելի էր իրեն։ Մնաց որ Սիտանի միշտ բան մը կը գտնէր ըսելու իր բարեկամուհիին վրայ։

Այս տեսակցութիւնները սիրալիր հանգամանք մը ունեցան ի վերջոյ, որ այնքան փութով երբեւան չպիտի գար իրարմէ տարբեր բնաւորութիւն ունեցող երկու անձերու միջեւ, եթէ երբեք չնպաստէին այդ մասնաւոր պարագաները։

Ֆիլիբ կը մեղադրէր ինքզինքը, Օր. Պուրկէօյլը լաւ դատած չըլլալուն, երբ առաջին անգամ տեսած էր զայն։ Հիմա, ամէն տեսակէտով յանկուցիչ կը գտնէր Սիտանին, ու սիրտը կը սեղմուէր, խորհելով թէ վաճառականն ու իր աղջիկը պիտի մեկնէին ի մօտոյ։

Այնուհետեւ օրն ի բուն հետ պիտի խօսէր Պլըթիլտի վրայ։

Օրին մէկը, Տընի Պուրկէօյլը իր սովորական անկեղծ շեշտովը ըսաւ իր տասըներորդին.

—Չէ՞ք գիտեր թէ ի՛նչ բանի վրայ կը խորհիմ. Սթօքհոլմի ու իր շրջականներուն մէջ տեսանք ինչ որ հարկ էր։ Եթէ կ'ուզէք ճշմարիտ հաճոյք մը պատճառել ինծի, միասին մեկնինք... Այս երկրին ծովեզերքը ծանօ՞թ է ձեզի... Դուք պիտի որոշէք մեր ուղեգիծը։ Մեր պտոյտէն յետոյ, մինչեւ Թրոնհէյմ ու Մալմօէ պիտի իջնանք, ուր ցամաք պիտի հանենք ձեզ... Գործերնուդ կու գա՞յ։

Ֆիլիբի միտքէն չանցաւ մերժել, թերեւս տասներինգ օր կամ երեք շաբաթ միասին պիտի գտնուէին, քաղցր յիշատակներ քաղելով։

Իրիկուն մը, ճաշէն յետոյ, մինչ Բոմոն Թրոնհէյմի հիանալի ծովախորշը կը մտնէր, Տընի Պուրկէօյլ, որ Ֆիլիբի հետ սիկառ կը ծխէր զբօսանաւին ծածկոցին տակ, երիտասարդին թեւը մտամտերմաբար ու սկսաւ միասին չափչփել կաւիճով ճերմկցուած կամրջակը, լուսնին շողերուն տակ փղոսկրի պէս փայլուն։

—Սիրելի Լանժվիլ, մտիկ ըրէք ըսածիս, երկուքս բացատրութեանց չենք կարօտիր. դուք ալ նշմարած ըլլալու էք որ... Հաճոյ կը թուիք ինծի... Նոյն իսկ շատ հաճոյ... չափէն աւելի հաճոյ։

Ֆիլիբ մտովի կը խորհէր թէ ո՛ւր յանգիլ կ'ուզէր այդ մարդը։ Բիչ յետոյ հասկցաւ.

—Իմ երիտասարդ բարեկամս — թոյլ տուէք ինծի այդ տիտղոսը տալու ձեզի — այն առաջարկը զոր պիտի ընեմ, պաշտօնական սահմաններէն դուրս է, բայց Լուի Ժ. Դ. չեմ ես. ու էթիքէթը չէ որ մարդուս երջանկութիւն կը պարգեւէ... Հետեւաբար կը խնդրեմ որ ինծի պէս անկեղծութեամբ պատասխանէք առաջարկիս... Ուղղակի դիմենք նպատակին։ Կարգնելու աղջիկ մը ունիմ... Մայր չունի, եւ ես մէկ օրէն միւսը կրնամ մեռնիլ, ուստի կ'ուզեմ ամուսնացընել զայն... Փեսաս ըլլալ կը յօժարի՞ք։

Ֆիլիբ զարմացկոտ նայուածք մը ուղղեց շամբանիի վաճառականին։

Երբեք միտքէն չէր անցած Օր. Պուրկէօյլի հետ ամուսնանալու գաղափարը. նոյն իսկ մտային ընդվզման վայրկեան մը ունեցած էր։

Ինք ամուսինը ըլլար Պլըթիլտի բարեկամուհիին... Տեսակ մը սրբապղծութիւն չպիտի՞ ըլլար ատիկա։

—Պարո՛ն, ձեր առաջարկը շատ պատուաբեր կը համարիմ ինծի համար, բայց սատր այնքան քիչ կը սպասէի որ ես ալ չեմ գիտեր ալ ի՞նչ պատասխանեմ, ըսաւ Ֆիլիբ վարանոտ ձայնով մը։

—Ժամանակ կ'ուզէ՞ք ինծ... Բանակցութեան ժամ կը բաւէ՞... Լ'հ ուրեմն, քառասուն ութ ժամ միջոց տամ, եթէ կը փափաքիք։

—Կարծեմ թէ ամէնէն առաջ ձեր օրիորդ աղջկան կարծիքը պէտք է առնել։

—Ապահով եղէք, ըսաւ վաճառականը ժպտուն, եթէ բացորոշ կերպով չեմ հարցափորձած զայն, հայր Պուրկէօյլ աչքեր ունի տեսնելու ու ականջներ՝ լսելու համար... վստահ եմ թէ անհաճոյ չէք թուիր անոր... ո՛չ ո՛չ։ Առարկութիւն մի ընէք. ուրեմն վաղուընէ կը գրաւէ... օրը...։

Օր. Պուրկէօյլի ամուսինը ըլլալ, դրամատէրութիւն եւ պատրանք միայն պատճառելու համար անոր... Միթէ չպիտի՞ խաբէր այդ մանկամարդ աղջիկը, որ բովանդակ յոյսերը իր վրայ պիտի դնէր... Շուարած մնացած էր Ֆիլիբ, որոշում մը տալու անկարող։

Վաճառականը բռւռն յուզման մը մէջ ձգեց Ֆիլիբը։

(Շարունակելի